

محمد بن سید ابو نصر حسین بن سید ابوالحسن محمد بن سید ابو علی حسین بن سید محمد بن سید محمد بن سید حسین بن الامیر سید علی بن الامیر عمر الاکبر بن الحسن الافطس بن العلی الاصغر.

نسب نامه سادات پیر سیدی یا پلا سیدی را در صفحه نهم بزرگان رامسر درج کردم و مرحوم سید محمد تنکابنی مؤلف کتاب ایضاح القرائد در خاتمه کتاب ایضاح القرائد شجره سیادت خود را ذکر نموده است که عین شجره ایست که در صفحه نهم بزرگان رامسر نوشته شده با این تفاوت که در ایضاح شاه نصیر بن خضر شاه و در بزرگان رامسر لقب او را که شاه درگاه بوده ذکر نمودیم.

البته مرحوم سید محمد تنکابنی در پشت پنجم با مرحوم سید اسدالله متصل میگردند.

برای مزید اطلاع به خاتمه کتاب نضره الناظرین که در آخر این مستدرک بیچاپ رسیده مراجعه گردد.

در صفحه ۳۴ در ترجمه سید اسدالله خلط گردیده که صحیح چنین است. پدرش وی را همراه خود به قزوین بُرد، در قزوین مقدمات و سطوح را با تمام رسانید در سال ۱۲۹۵ به نجف اشرف بازگشت و بدرس میرزا حبیب الله رشتی حضور یافت و در حدود ۱۳۰۴ به سامره رفت و مدت چهار سال تقریباً از بحث میرزای شیرازی بهره مند گردید.

در صفحه ۳۵ مؤلفات نامبرده ذکر شده اضافه میگردد.

۴ - مجمع المسائل - الذریعه : ۴۳/۲.

سید جواد حسینی تنکابنی

(۱۳۰۵ - ۱۳۷۷)

ترجمه او در صفحه ۱۶۳ بنام سید محمد جواد حسینی تنکابنی ذکر گردید.
استدراک :

سید جواد بن عبدالباقی بن قاسم حسینی تنکابنی در آخوند محله رامسر متولد گردید مقدمات را در مدارس علمیه رامسر تحصیل نمود و به مشهد

مقدس عزیمت کرد ادبیات را نزد ادیب نیشابوری فراگرفت و قسمتی از سطوح را نیز تحصیل کرد.

در سال ۱۳۴۰ به نجف اشرف مشرف گردید و تا سال ۱۳۵۹ در نزد اساتید بزرگ چون شیخ شعبان گیلانی و سید ابوالحسن اصفهانی به تحصیل پرداخت و مدارج عالیہ را گذراند، در سال ۱۳۵۹ به ایران بازگشت و در شهر رشت مقیم گردید و مورد توجه عموم قرار گرفت و در این شهر به امامت و انجام وظائف شرعی همت گماشت.

در ششم آبان ۱۳۳۶ خورشیدی مصادف با دو شنبه چهارم ربیع الثانی وفات کرد.

نامبرده دارای اجازات اجتهاد و امور حسبه از اساتیدش بوده فرزندش سید عبدالباقی از فضلاء و نویسندگان و محققین متولد و تحصیل کرده در حوزه نجف اشرف بوده که سپس به تهران منتقل گردید و سالیان متمادی به تدریس در دانشسرا و دبیرستانهای تهران و تألیف کتب درسی و همکاری با دکتر خزائلی اشتغال داشت اکنون دوران بازنشستگی را در تهران میگذراند.

جواد مجد ابکائی

(حدود ۱۲۹۵ - ۱۳۷۰)

ترجمه اش در صفحه ۱۱۱ ذکر گردیده.

استدراك:

نامش شیخ جواد بن قاسم مجد ابکائی در رامسر متولد گردید مترجم از خانواده (ملاحسین دسته) و از خاندانهای بومی و قدیمی رامسر میباشد. تحصیلات ابتدائی را در مدارس علمیه آخوند محله ولات محله رامسر گذراند و به مشهد مقدس مشرف گردید و مدت پانزده سال در مشهد به تحصیل اشتغال داشت و مدارج عالیہ را گذراند. در سال ۱۳۲۷ به موطن بازگشت منبر و خطابه

را پیشه خود ساخت و در عداد خطباء طراز اول تنکابن قرار گرفت و در رامسر وفات کرد.

دارای يك پسر بنام شیخ ابو تراب (۱۳۲۷ - ۱۴۰۷) و سه دختر بوده. شیخ ابو تراب مقدمات را در مدرسه علمیه لات محلّه تحصیل نمود سپس به تهران رفت و در مدرسه محمودیه (واقع در سر چشمه) جهت تحصیل اقامت گزید و سطوح را فرا گرفت و به قم رفت مدارج عالیّه را در قم در نزد حاج شیخ عبدالکریم حائری وسید محمد تقی خونساری و دیگران طی و به طهران مراجعت کرد و تا هنگام فوت در این شهر مقیم و اواخر جمادی الثانی درگذشت.

شیخ رضا قلی سمّامی تنکابنی

(حدود ۱۲۸۵ - قبل از ۱۳۴۰)

شیخ رضا قلی بن یوسف بن حاج رجبعلی بن محمد حسین بن کریم بن رحیم سمّامی تنکابنی در نارنج بن رامسر متولد گردید. مقدمات را در مدارس علمیه رامسر تحصیل کرد و سپس به نجف اشرف رفت و از محضر میرزا حبیب الله رشتی و آخوند خراسانی وسید محمد کاظم یزدی بهره مند گردید و بدرجات عالیّه کمال نائل شد و در نجف اشرف با صبیّه یکی از فضلاّی سادات خاتون آبادی اصفهان ازدواج نمود و ثمره این ازدواج يك فرزند بنام شیخ حسن ملقب به رضا زاده (۱۳۲۳ - ۱۳۹۷) که به تجارت اشتغال داشت.

مترجم حدود ۱۳۲۰ به رامسر بازگشت به حل و فصل امورات عامه پرداخت و در رامسر بدرود حیات گشت.

ملا رمضانعلی نارنج بنی

(۱۳۳۹-۰۰۰)

ملا رمضانعلی بن نجفعلی بن محمد علی جور دشتی نارنج بنی از فضلا و دانشمندان و ذاکرین حضرت سیدالشهداء علیه السلام و از افراد وارسته بوده - دارای مراثی در رثاء سید الشهداء میباشد. در رامسر وفات و در قبرستان آدینه جورده بخاک سپرده شد. اعقابش دارای نام خانوادگی اسدیان و فرزندش حاج عیسی اسدیان در رامسر به تجارت اشتغال دارد.

شیخ شعبان رانکوئی

(حدود ۱۲۴۵-۰۰۰)

شیخ شعبان بن اسماعیل رانکوئی از فضلا و دانشمندان بوده و عمده تحصیلاتش را در اصفهان و عتبات گذراند.

شکر الله کیهان

(قرن ۱۴)

شکر الله کیهان از نویسندگان و آزادی خواهان اوایل حکومت قاجاریه و حکومت رضا خان بوده. در رامسر متولد و تحصیلات او در مدارس علمیه رامسر آغاز گردید و سپس به تهران رفت. در آذر ماه ۱۳۰۶ خ روزنامه البرز را به امتیاز و مدیریت خود در رشت منتشر نمود پس از مدتی روزنامه تعطیل گردید بعد از شهریور ۱۳۲۰ مجدداً فعالیت

خود را آغاز کرد چون حزب دموکرات ایران برهبری قوام السلطنه تأسیس و در شهر رشت این حزب تشکیل گردید روزنامه البرز در انتشار افکار و آراء حزب سهم بسزائی داشت ضمناً اخبار محلی گیلان و خارجه را درج میکرد و این روزنامه کمیته حزب گردید. و تا ۲۶ آذر ۱۳۲۰ خ ۱۶۴ شماره از این روزنامه منتشر شده بود^(۱). در فهرست روزنامه‌های فارسی: ۱۵ مینویسد:

البرز (هفتگی) رشت (سیاسی - ادبی - اجتماعی - خبری) صاحب امتیاز و سردبیر شکرالله کیهان آخرین شماره موجود در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران ۴۳۴ سال بیست و سوم (۱۳۲۹ خ) میباشد.

سید صادق حسینی تنکابنی

(حدود ۱۲۲۰ - بعد از ۱۲۶۳)

سید صادق بن محمد حسین حسینی تحصیلات مقدماتی را در مدارس علمیه آخوند محله رامسر گذراند و به اصفهان رفت و مدارج عالی را در اصفهان تحصیل نمود و به اجتهاد نائل گردید به موطن بازگشت. بعد از سال ۱۲۵۰ بنا بدعوت بعضی از اهالی لنگرود بدان شهر مهاجرت نمود و در آنجا مقیم شد و در سال چند ماه در فصل تابستان به جورده میرفت^(۲). نامبرده در لنگرود شهرتی کسب و جزء مدرسین معروف و ائمه جماعت بارز آن شهر گردید.

(۱) تاریخ جرائد و مجلات ایران: ۲۴۵/۱.

(۲) در سال ۱۲۶۳ کتاب مشارق الانوار شیخ رجب برسی را در جورده استنساخ نموده عین نسخه بشماره ۸۸۸ در کتابخانه مدرسه فیضه قم میباشد. به فهرست نسخه های خطی مدرسه فیضه: ۲۶۴/۱ مراجعه گردد.

سید صادق بزرگ

در صفحه ۷۴ ترجمه او درج گردید.

استدراك :

از تألیفات او:

الروضة المرضية في شرح العوامل: در شرح عوامل ودر سال ۱۲۶۶ از تألیفش فارغ گردید عین نسخه را در سال ۱۴۱۰ در کتابخانه مدرسه حجازیه‌های قم بشماره ۱۴۰۶ ملاحظه نمودم.

آغاز نسخه:

الحمد لله الذي خلق السموات والارضين في ستة ايام ...

شیخ عبداللطیف سماوی حائری (تنکابنی)

ترجمه او در صفحه ۸۶ درج گردید.

استدراك :

ملا محمد سعید منصوری از خطباء و شعراء آبادان قطعه ذیل را در رثاء مترجم (والد) سروده که متضمن ماده تاریخ وفات است.

زاخراً بالعلوم والاداب	شیخ عبداللطیف قد کان بحراً
فبکته محاجر الاحباب	ابعدته يد المنية عنا
کان فی حاجة لذلک الجناب	غاب مذغاب فی زمان عصیب
عند ما او دعوه تحت التراب	ولا هلیه بان صبرٌ جمیل
بخطاب فی الوعظ اثر خطاب	بینهم نجله (محمد) یدلی
ن ارخوا (ربهم عظیم مصاب)	فوقاهم هنا لکم باری الکو

صورت اجازة اجتهد نامبرده از آیت الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی که آیات عظام حاج سید محمود شاهرودی و شیخ کاظم شیرازی تأیید نمودند بدین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد الذي فضل مداد العلماء على دماء الشهداء والصلاة والسلام على اشرف الانبياء والمرسلين ابي القاسم محمد وآله الطاهرين ولعنة الله على اعدائهم اجمعين وبعد فإن العالم الفاضل ثقة الاسلام والمسلمين الشيخ عبداللطيف التنكابني قد اتعب نفسه في تحصيل العلوم الدينيه وتنقيح المباني الفقيهيه حتى بلغ رتبة ساميه من الفضل والكمال وحصل بحمد الله قوة الاستنباط ونال الاجتهاد فله العمل بما استنبط من الاحكام واوصيه بتقوى الله والاحتياط وأن لا ينساني من صالح الدعوات كما لا انساه انشاء الله ٢٢ رجب ١٣٦٢ الاحقر ابوالحسن الموسوي اصفهاني (مهري ابوالحسن الموسوي).

بسمه تعالى

قد صدر من اهله ووقع في محله محمد كاظم الشيرازي (مهري محمد كاظم).

بسمه تعالى

صح ما رقم محمود الحسيني الشاهرودي (مهري محمود الحسيني).

سید عظیم حسینی تنکابنی

(۰۰۰ - بعد از ۱۲۱۰)

سید عظیم بن هادی حسینی از تیره سادات پیر سیدی سادات محله واز دانشمندان و خوشنویسان بوده.

در ذیحجه الحرام ۱۲۱۰ قرآن را بخط نسخ بسیار زیبا نوشته عین قرآن کریم در کتابخانه شخصی دانشمند بزرگوار حجة الاسلام حاج سید ابوالحسن میرابوطالبی در سادات محله مییاشد .

سید علی حسینی

(۰۰۰ - بعد از ۱۲۴۴)

سید علی بن محمد حسین حسینی از اطباء قرن سیزدهم و در این رشته دارای تألیفات بوده که متأسفانه دست خوش حوادث زمانه گردید. نگارنده نسخه ای از قرابادین مظفری را در اوائل محرم ۱۲۴۴ استنساخ و مقابله نموده در کتابخانه شخصی آقای سید محمد محسن پیر سیدی در سال ۱۳۹۲ ملاحظه نمودم.

سید علی حسینی

(۰۰۰ - بعد از ۱۲۵۷)

سید علی بن محمد بن حسین حسینی تنکابنی، از سادات پیر سیدی (پلا سیدی) سادات محله و در عداد فضلا و دانشمندان این سامان بوده. تحصیلات مقدماتی را در مدرسه علمیه سادات محله گذرانید و سپس به تهران رفت.

مترجم کتاب اخبار را در سلخ رمضان ۱۲۴۴ در مدرسه سادات محله نوشته و در همان کتاب مینویسد که در سال ۱۲۴۹ در طهران بوده و نیز یادداشتی در ۲۱ رمضان ۱۲۵۷ در همان کتاب نوشته.

وفاتش بعد از سال ۱۲۵۷ میباشد^(۱).

سید محسن باکی هاشمی

(۱۲۹۲ - ۱۳۵۲)

سید محسن بن مهدی (معروف به میر بابا) بن یحیی بن مهدی بن میر محمد علی بن احمد بن میر محمد حسین حسینی. در رامسر متولد گردید. و مقدمات را در مدراس علمیه این سامان فرا گرفت سپس به قزوین رفت و سطوح عالی را تحصیل نموده در سال ۱۳۱۲ به نجف اشرف رفت در نزد بزرگان به تحصیل فقه و اصول و سائر علوم اسلامی همت گماشت و بمقام اجتهاد نائل گردید و از طرف آیات عظام از قبیل سید ابوالحسن اصفهانی و شیخ شعبان گیلانی و دیگران مجاز گردید در سال ۱۳۴۷ به ایران بازگشت و در رشت مقیم گردید بتدریس و قضاء حوائج عامه همت گماشت و در ماه ذی قعدة وفات کرد.

مترجم فقیهی متقی و زاهدی منزوی بوده.

ملا محسن سلملی

(حدود ۱۲۷۵ - قبل از ۱۳۴۰)

ملا محسن سلملی در سلمل جورده رامسر متولد گردید. مقدمات را در مدارس علمیه رامسر گذرانید و اواخر قرن سیزدهم به نجف اشرف مشرف گردید مدتی در بحث ملا حبیب الله رشتی و مولی علی نهاوندی حضور یافت و به

(۱) نسخه در کتابخانه آستان قدس رضوی شماره ۶۴۱ میباشد به فهرست کتابخانه مزبور جلد پنجم مراجعه گردد.

موطن مراجعت نمود.

نامبرده شخصی بسیار ساده و بی آرایش بوده در اثر سادگی و بی توجهی بمسائل اجتماعی منزوی گردید و به تدریس ادبیات فارسی و مقدمات تا حین فوت اشتغال داشت.

میر آقا محمد بسل

ترجمه او در صفحه ۱۲۵ درج گردید.

استدراك:

آقای حاج سید محسن پیرسیدی از قول پدرش مرحوم سید حسن بن جواد پیرسیدی (مذکور در صفحه ۵۱) برایم نقل کرد:

هنگامیکه در مدرسه علمیه سادات محله مشغول خواندن مقدمات بودم بسل در آن مدرسه سکونت داشت وی قبلاً طلبه ای فاضل و مجتهد بوده و اواخر عمر فلج گردید بحدیکه قدرت خارج شدن از اطاق را نداشت و سائل تطهیر در کنار حجره اش بناء کردند و شخصی بنام محمد صادق (پدر محمد وحید) ملتزم خدمت گذاری او بود. شبها تا صبح مشغول ذکر بود و اکثراً ذکرش کلمه طیبه لا اله الا الله بود، و چون مرثیه میگفت در کاغذی مینوشت و از لای در اطاق بیرون میانداخت مرثیه خوانان و ذاکرین آنرا یادداشت و تکثیر مینمودند.

و اواخر عمر پریشان حال گردید و با تمام اشخاص قطع مراوده نمود، بجهت تعمیر حجره محمد صادق او را بر دوش نهاد و بحجره دیگری منتقل نمود. مرحوم سید حسین بن فضل الله فضل هاشمی (مذکور در صفحه ۶۱) در نجف اشرف برایم نقل نمود:

مرحوم بسل با عمویم سید حسین (متوفی ۱۲۸۷ در نجف اشرف) صداقت داشته حدود ۱۲۸۵ عمویم برای تحصیل به قزوین رفت و مدتی در

قزوین بود بسمل در این مدت مرتب برای عمویم نامه مینوشت و در بعضی از این نامه ها در خواست کاعذ و مرکب مینمود که عمویم برایش ارسال میکرد سالها بعد از فوت عمویم و بسمل نامه هایش در منزل ما در سادات محله بود و من نامه ها را دیده بودم.

آقای دکتر سید مجتبی روحانی مندرج مقاله ای تحت عنوان بسمل عارفی ... در مجله جوانان امروز شماره ۱۲۲۵ مورخ دوم اسفند ۱۳۶۹ بعنوان تحقیق و تتبع نگاشته که قابل نقد و بررسی است.

۱ - اولاً نویسنده محترم نکات اساسی زندگانی بسمل را از بزرگان رامسر اقتباس نموده و قلم پردازی کرده که متأسفانه دچار اشتباه گردیده و رطب و یابس را خلط نموده. و باکمال تأسف هیچگونه اشاره ای به مصدر ننموده است.

۲ - نویسنده محقق نوشته است (نامش میرآقا محمد ابن السید حسین ابن میر عبدالمطلب حسینی) این نسب عین نسبی است که در بزرگان رامسر نوشته شده لازم بود در اثر تحقیق لا اقل نسبش را تا پلاسید بنویسد. اینک جهت توضیح نسبت بسمل تا پلاسید بنا بنوشته کتاب نضره الناظرین بدین شرح است:

میر محمد بن سید حسین بن عبدالمطلب بن میر محمد تقی بن عبدالمطلب بن میر محمد حسین بن عبدالمطلب بن پیر سید علی حسینی

آقای مندرج نوشته:

وزادگاهش رامسر (به یقین سادات محله رامسر) زادروزش بدقت متعین نسبت ، آنچه از شواهد تاریخی و از متون بازمانده از خاندان سادات رامسر (آخوند محله و سادات محله) بر می آید یقین میر آقا محمد (بسمل) در قرن ۱۲ هجری قمری (شاید اواسط قرن دوازدهم) در خاندانی جلیل و پر فضیلت و روحانی پای به عرصه وجود گذاشته است.

تاریخ سلسله جلیله سادات رامسر بیانگر این حقیقت است ...

در این عبارات چند اشکال وارد است.

۱- زادگاه بسمل در سادات محله نیست، زیرا نامبرده از تیره سادات آخوند محله در این محل متولد گردیده و در مدراس علمیه آخوند محله تحصیل کرده، و سپس بعللی به سادات محله منتقل گردید و در مدرسه که در کنار قبرستان و مزار پیر سید علی بود سکونت گزید (البته آن مدرسه مانند دهها مدراس علمیه دیگر خراب و آثارش هم حالیه از بین رفته است) و در همان مدرسه فوت و در قبرستان بفاصله کمی از مزار پیر سید علی بجا سپرده شد.

۲- متون بازمانده تاریخی کدام است؟ لازم بود محقق محترم لا اقل اشاره ای به کتاب ویا سندی بنماید. البته تاکنون این جانب باتمام تفحصی که کردم کتابی بجز نضرة الناظرین (که حتماً نویسنده محترم آنرا ندیده و اگر دیده چون عربی و مغشوش است استفاده نکرده) مشاهده نکردم و اگر غیر از کتاب مزبور کتابی راجع به سلسله سادات رامسر ارائه دهد متشکر و سپاسگزار خواهم بود مضافاً حاضرم در هرکجا که این کتاب باشد جهت استفاده بدانجا عزیمت نمایم.

۳- قرن دوازدهم یعنی بین ۱۱۰۱ تا ۱۲۰۰ میباشد اواسط قرن دوازدهم یعنی ۱۱۵۰ پس بنا بر این (بموجب مقاله مزبور) عمر بسمل حدود یکصد و پنجاه سال بوده؟!

آنطوریکه این جانب تحقیق نمودم و از افراد موثق شنیدم بسمل در حدود سی و پنج سال عمر نمود پس بنا بر این تولدش در حدود ۱۲۶۵ میباشد. (یعنی بعد از نیمه قرن سیزدهم).

نویسنده محقق نام بسیاری از علماء و دانشمندان را از بزرگان رامسر در آن مقاله با القاب کذائی که اصلاً آن افراد صلاحیت این گونه القاب را نداشتند، مانند شیخ الفقهاء والمجاهدين وآیت الله العظمی و... بعلت ودلیلی ذکر نموده که اصلاً با بسمل ارتباط ندارند. وانگهی گفتن شیخ الفقهاء برای يك شخص فاضل معمولی هیچگاه او را جایگزین آیت الله بروجردی و حاج شیخ عبدالکریم حائری مؤسس نخواهد کرد مثلی است معروف

(گنس لشت نشاء آلو بخارا نمیشه)

این نسل الحمدلله تا اندازه ای بعضی از اشخاصی را که شرح حالشان را

نوشتم می‌شناسند، شرح حال این اشخاص را نگارنده پس از تفحص زیاد توانستم بدست بیاورم و اگر نام آنها را در کتاب بزرگان ثبت نمی‌کردم هیچگاه محقق محترم نام آنها را نمی‌دانست و در نهایت کم لطفی مینویسد، شرح حال اجمالی را نوشتم لابد آقای مندرج شرح حال تفصیلی میدانند چه خوب مولانا میفرماید:

گر تو بهتر میزنی بستان بزن.

بقیه مطالب بهمین قیاس است مثلاً داستان زیارت مجتهد تنکابنی و توسل صیاد از بسمل کلاً از بزرگان رامسر اقتباس گردیده در حالیکه دهها کرامت به بسمل نسبت میدهند لازم بود لا اقل در اثر تحقیق مطالب دیگری درج نماید. آقای مندرج مینویسد:

پلا سید جد اعلای سادات رامسر و تنکابن و سادات تیره طه و بهشتی اصفهان و تنکابنی قزوین و تنکابنی تهران و تیره سادات تنکابنی هندوستان است.

در جواب عرض میکنم که در رامسر و تنکابن سادات زیادی هستند که هیچگونه ارتباطی با پلا سید ندارند. مانند سادات کیائی و سادات معافی و سادات مؤمنی و ...

ثانیاً خاندانی بنام طه و بهشتی وجود ندارد این مطلب را بدون دقت از بزرگان رامسر اخذ نموده طه نام شخص و بهشتی نام فامیلی است.

و در پایان مقاله محقق محترم دو مرثیه از مراثی بسمل که یکی از بزرگان رامسر نقل شده و دیگری مغلوپ اصلاً مربوط به بسمل نیست ذکر نموده است. در تیرماه ۱۳۷۱ دیوان بسمل به گردآوری و تصحیح آقای دکتر سید علی اکبر میر حسینی بچاپ رسید این دیوان را نگارنده از بآء بسم الله تا تاء تمت ملاحظه نمودم نکاتی جهت توضیح بعرض میرسد:

۱ - حجة الاسلام والمسلمین دانشمند مکرم آقای سید ابوالحسن میر ابو طالبی حفظه الله مقدمه ای نوشته اند که این مقدمه از روی احساسات و عواطف بوده.

اولاً نسب بسمل کاملاً غلط و اشتباه است. و نسب همان است که قبلاً از کتاب

نضرة الناظرین نقل نمودم.

ثانیاً - بسمل پسر عموی سید محمد تنکابنی است نه عموی او.

ثالثاً - دیوان بسمل نمایانگر فضل و دانش او است و نقل بعضی از کرامات

باعث شك و تردید در حقائق خواهد گردید. *

۲ - آقای دکتر میر حسینی هم مقدمه ای مرقوم داشته که آنرا با جمله والسلام علی من اتبع الهدی ختم نموده، نمیدانم مخاطب ایشان در این جمله کیست؟ این جمله ایست که حضرت امیر علیه السلام در پایان نامه اش به معاویة بن ابی سفیان (لعنه الله) مرقوم داشته است.

در صفحه ۸۰ مرثیه ای که مطلع آن دمبدم از سوز هجران حسین ... درج گردیده البته این مرثیه از مرثی معروف حاج باقر لاهیجی (متوفی ۱۱۲۴ و مدفون در محله چهار پادشاه لاهیجان) میباشد و هیچ ارتباطی به بسمل ندارد.

سید محمد تنکابنی

(۱۳۰۶ - ۱۳۸۵)

سید محمد بن سید صادق بن محمد بن صادق حسینی تنکابنی، در قزوین متولد گردید. مقدمات را در قزوین و سطوح عالیہ را در تهران تحصیل نمود و سپس به نجف اشرف مشرف گردید. ومدارج عالیہ را در نجف اشرف گذرانیده به قزوین بازگشت به حل و فصل امورات عامه اشتغال داشت و در ۳۰ شعبان فوت و جنازه اش به قم حمل در یکی از مقابر وادی السلام بخاک سپرده شد.

مترجم دارای اجازات اجتهاد و وکالت وامور حسبیه از برخی از اساتیدش و علماء معاصر بوده. که از جمله آنها سید ابوالحسن اصفهانی و سید محمد حسینی تنکابنی (مؤلف ایضاح الفرائد) و سید حسین حسینی جیلانی غروی (محملاً سید حسین اشکوری مذکور در صفحه ۹۹ این کتاب) و سید کاظم شریعتمداری و غیره میباشد. اجازاتش بصورت تابلو در مقبره اش نصب گردید.

ملا محمد سراب تنکابنی

(۱۰۴۰-۱۱۲۴)

ترجمه نامبرده در صفحه ۱۲۳ درج گردید.

استدراك:

فرزندش محمد صادق تنکابنی در حاشیه زبده البیان مینویسد:

تاریخ وفات حضرت قبله گاهی ام جعل الله تعالی روحه عنده فی اعلی
علین وحشره مع المعصومین تخمیناً پنج ساعت از شب دو شنبه هیجدهم
ذی الحجة الحرام ۱۱۲۴ و سن شریفیشان در محرم ۱۱۲۵ بمقتضای
فرموده خودشان هشتاد و پنج میشد^(۱).

در زندگینامه علامه مجلسی: ۸۵/۲ مینویسد:

فاضل سراب عالم فاضل محقق مدقق حکیم متکلم ادیب فیلسوف ...
مؤلف ریاض العلماء در: ۲۸۴/۲ فاضل سراب را از شاگردان مولی رجب
علی تبریزی اصفهانی متوفی ۱۰۷۰ دانسته.

مصحح جلد یکصد و پنج بحار شیخ محمد رازی در ذیل صفحه ۹۶ کتاب
قصص العلماء را به ملا محمد سراب نسبت داده و تاریخ فوت را ۱۲۳۴ ذکر
نموده البته هر دو اشتباه است.

از جمله افرادی که از مترجم روایت میکنند محمد اشرف بن عبدالحسین بن
احمد بن زین العابدین علوی حسینی عاملی اصفهانی متوفی ۱۱۳۳ میباشد^(۲).
در پایان کتاب من لا یحضره الفقیه مترجم اجازه ای بتاریخ اوائل جمادی
الاولی ۱۱۰۶ برای مولی عبدالباقی سبزواری نوشته^(۳).

مؤلف فهرست کتب خطی کتابخانهای اصفهان در صفحه ۱۲۳ در باره کتاب

(۱) نسخه بشماره ۴۹۳۲ در کتابخانه آیت الله العظمی نجفی مرعشی در قم میباشد.

(۲) تلامذه العلامة المجلسی والمجازون مند: ۸۷. در خاندان شیخ الاسلام اصفهان: ۸۱ ده نفر از
مجازین او را ذکر نموده است.

(۳) نسخه بشماره ۷۴۷۴ در کتابخانه آیت الله العظمی نجفی مرعشی در قم میباشد.

سفینه النجاة (مذکور بشماره ۱ در صفحه ۱۳۹) مشروحاً مطالب سودمندی ذکر نموده است و نیز نام کتاب در ایضاح المکنون: ۱۸/۲ یاد گردیده.

علامه طهرانی در الذریعه: ۱۸۵/۲ کتاب سفینه النجاة را اصول الدین یاد نموده و مؤلفش را ناشناخته دانسته و در جلد ۲۰۳/۱۲ مکرراً کتاب ذکر شده و مطالب مفیدی مرقوم داشته.

رساله در حکم رویت هلال قبل از زول (مذکور بشماره ۳ در صفحه ۱۳۹) گویا رد بر نظرات استادش محقق سبزواری است. محمد رحیم بن محمد جعفر شریف سبزواری نواده محقق سبزواری با توجه به رساله محقق سبزواری ورد فاضل سراب بر او ورد پدرش محمد جعفر شریعت سبزواری بر سراب رساله ای بنام الهلالیه تألیف نموده است^(۱).

حجیته الاخبار والایام (مذکور بشماره ۷ صفحه ۱۴۱) در جلد دهم فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی صفحه ۵۳۱ بشماره ۴/۱۸۸۹ بنام رساله اخبار و اجماع ذکر گردید و آغازش چنین آمده:

بسمله. وبه نستعین، الحمد لله الذي شرفنا باحسن الملك ..

انجام:

... وان نجتزی علی ترک الاحتیاط فی العمل والافتاء.

سال تألیف ۱۱۰۵ یاد شده است.

در جلد ۱۱ و ۱۲ نسخه های خطی که فهرست اجمالی کتابخانه حسینه شوشتریها درج شده در صفحه ۸۵۸ آمده، نسخه خط مؤلف در ضمن مجموعه ای در آن کتابخانه است.

اثبات الباری (اثبات الصانع) (مذکور بشماره ۱۱ صفحه ۱۴۲) در ایضاح المکنون: ۲۴/۱ بنام اثبات وجود الصانع القدیم بالبرهان القاطع القسوم یاد گردیده است. و در فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی: ۵۳۷/۱۰ آغازش چنین آمده:

(۱) نسخه در کتابخانه مسجد گوهرشاد است (فهرست چهار کتابخانه مشهد: ۴۳۴/۱).

بسمله. وبه نستعين، الحمد لله الذى ايان ما يجب معرفة وجوده
وصفاته.

انجام:

... الى البيان اليه او الى بعض الكتب المعتبره المدونه في هذا المطلب.
رساله حل شبهه الجذر الاصم (مذكور بشماره ۲۳ صفحه ۱۴۵) در فهرست
نسخه های خطی کتابخانه ملی: ۵۳۶/۱۰ بنام شبه جذر الاصم عنوان شده
وآغازش چنین آمده:

بسمله، وبه نستعين. الحمد لله رب العالمين والصلوة على خير خلقه
محمد وآله اجمعين شبه مشهوره ...

انجام

... قد عرفت ما فيه من ان مانع الاتصاف مانع الامكان ايضاً.

حجية الاجماع وخبر الواحد (مذكور بشماره ۲۵ صفحه ۱۴۶) در فهرست
نسخه های خطی چهار کتابخانه مشهد: ۲۶ بنام الاجماع ثبت گردیده. آغاز
کتاب چنین ذکر شده:

بسمله، حمدله، وبعد فإن الاجماع مسئلة قد عمت للفقیه بها البلوی ...

رساله في تحرير التوحيد (مذكور بشماره ۲۷ صفحه ۱۴۶) در فهرست
نسخه های خطی کتابخانه ملی: ۵۳۹/۱۰ بنام توحيد واجب الوجود ثبت گردید
وآغاز رساله چنین است:

بسمله، وبه نستعين الحمد لله رب العالمين والصلوة على خير خلقه
محمد خاتم النبيين وآله الطاهرين وبعد فقد قال الفاضل المحقق مولانا
صدر الدين محمد الشيرازي في حاشيته على الهيئات الشفا والعالم الرباني
مولانا شمس الدين الجيلاني في بعض رسائله ...

انجام:

... ولا يقع امثال الكلمات المنقولة في دفع الشبهه مشهوره وفي تقوية
دلائل الكتب المذكورة، قد فرغ من تحريره في اواخر شهر ذيحجة الحرام
۱۱۰۳ ... مولفه محمد بن عبدالفتاح التنکابنی غفر الله ذنوبهما وستر

عیوبهما.

ودر فهرست کتابخانه اهدائی مشکوة: ۲۱۳/۳ بنام التوحید یاد گردیده است. رساله در تحقیق الحركة في المقولات (مذکور بشماره ۲۸ صفحه ۱۴۶) در فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی: ۵۳۵/۱۰ بنام ابطال بودن حرکت در مقوله ای از افراد این مقوله ثبت شده.

آغاز:

بسمله، وبه نستعين، الحمد لله الذي اثبتنا على طريق الحق والرشاد

وابعدنا عن الجدل ...

انجام:

... في ازاحة الشبهه ليكن لعل من كتبتہ ونقلته ههنا كافيًا لمتدبر.

بیست وهشت عنوان از تألیفات فاضل سراب تا صفحه ۱۴۶ معرفی گردید اینک چهار عنوان از تألیفات دیگر نامبرده که تاکنون نگارنده شناسائی نمودم. ۲۹- رساله وقوع حرکت در آن.

این رساله در فلسفه طبیعی است. در فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی: ۵۳۴/۱۰ آغازش چنین یاد شده:

بسمله، وبه نستعين، الحمد لله رب العالمين والصلوة على محمد وآله

اجمعين اما بعد قصد قبل ...

انجام:

... ومن هذا البيان او ضح من أن يحتاج الى البيان.

این رساله را در سال ۱۰۸۸ تألیف گردیده.

۳۰- غنية المتعبد.

نگارنده از این رساله هیچگونه اطلاعی بدست نیاوردم جز آنکه علامه تهرانی در الذریعه: ۶۸/۱۶ او را ذکر نموده است.

۳۱- پاسخ بشبهه قائلین بوحدۃ الوجود.

این رساله بعربی است و نسخه ای از آن در کتابخانه ملی است و در فهرست

کتابخانه مذکور: ۵۴۰/۱۰ ذکر گردیده.

آغاز:

بسمله، وبه نستعين، الحمد لله رب العالمين والصلوة على سيدنا وفضل
الانبياء والمرسلين محمد وآله الطيبين الطاهرين، قوله ....

انجام:

... على العوارض الاعتبارية النفس الامرية لصدق.

۳۲ - فوائد لطفيه في ابطال كون الحركة.

شرح فصل دوم از مقاله دوم طبيعيات شفاء بوعلی است.
نسخه ای از این رساله در کتابخانه آقای فخرالدین نصیری در تهران میباشد.

آغاز:

بسمله، قال الشيخ في الفصل الثاني من مقاله الثانيه من طبيعيات

الشفاء ...

انجام:

کتابته و نقلته ههنا کافياً للمتدبر. تاريخ اتمام ۲۲ ربيع الثاني ۱۱۰۱ بخط

محمد صادق بن محمد بن عبدالفتاح التنکابني.

محدث قمی رحمه الله در الکنی والالقباب: ۷۴/۳ مینویسد:

در سال ۱۱۱۵ شیخ محمد جعفر کمرئی شیخ الاسلام اصفهان بقصد
تشریف به زیارت خانه خدا با عده ای از اعیان و معاریف بطرف عراق
حرکت نمودند در کرمانشاه مریض شد و در کاظمین از مرض شفا یافت به
کربلا مشرف گردید و سپس بطرف نجف اشرف حرکت نمود دو فرسخ قبل
از وصول به نجف وفات کرد فاضل سراب که در این سفر همراه نامبرده بود
او را تجهیز و جنازه را در کنار قبر علامه دفن نمودند.

نگارنده پس از تنحص آدرس مقبره فاضل سراب تنکابنی را که در اواخر
خیابان فیض که مقابل پل خواجو است بدست آوردم، اکنون معروف به تکیه
فاضل سراب و یا تکیه جویباره ایها میباشد.

در زندگینامه علامه مجلسی: ۸۶/۲ مینویسد:

چون اعقاب او (فاضل سراب) در محله جویباره ساکن بودند و پس از

فوت عموماً در حوالی او در بقعه و صحن مدفون شدند تکیه را گاهی بنام تکیه جویباره ایها میخوانند.

عده ای از دانشمندان و بزرگان خود را از اعقاب فاضل سراب میدانند از جمله آنها:

۱ - مولی محمد صالح مازندرانی بن مولی محسن بن عبدالفتاح تنکابنی متولد حدود ۱۲۰۰ متوفی غره محرم ۱۲۸۵ که از شاگردان برگزیده شریف العلماء مازندرانی در کربلا بوده و نیز در نجف نزد شیخ موسی کاشف الغطاء و فرزندش شیخ علی تلمذ نموده و در اصفهان در محله جویباره سکونت نموده و با دختر سید صدر الدین عاملی (نوه دختری شیخ جعفر کبیر صاحب کشف الغطاء) وصلت نموده.

از تألیفات او کتاب کواشف الحُجُب در اصول فقه مذکور در الذریعه ۲۰۵/۱ و ۱۷۷/۱۸ میباشد.

۲ - حاج میرزا مهدی بن محمد صالح بن مولی محسن جویباره ای متولد دوم شوال ۱۲۶۱ متوفی صبح شنبه بیستم ذیحجه الحرام ۱۳۲۵.

محقق و دانشمند بزرگوار آقای مهدوی در تعلیقه بر تذکره القبور مینویسد:
 مترجم عالم و فاضل و مرجع مراجعات در اصفهان بوده و در تکیه جدش فاضل سراب در پشت سر او در همان سکوی سنگ مرمر بخاک سپرده شد.
 و در کتاب مکارم الآثار ۱۶۵/۵ از او یاد گردید.

۳ - شیخ محمد حسین بن ملا محمد صالح بن محسن تنکابنی، عالم فاضل محقق تحصیلاتش در اصفهان و نجف اشرف بوده و در مسجد شیره یزها بجای پدرش مولی محمد صالح امامت مینمود در اصفهان وفات و در تکیه فاضل سراب مدفون شد (تذکره القبور: ۳۸۷).

۴ - شیخ محمدرضا صالحی جویباره ای فرزند شیخ محمد حسین بن ملا صالح بن محسن که از علماء و دانشمندان بوده در شب غره رجب ۱۳۸۶ بسن متجاوز از نود و پنج سالگی فوت و در بقعه فاضل سراب مدفون گردید.
 گویا نامبرده آخرین فرد روحانی و فاضل این خاندان بوده (زندگینامه علامه

مجلسی: ۸۶/۲).

در تذکرة القبور: ۳۸۷ مینویسد:

در استخاره از قرآن شهرت داشت والحق تفالات او اغلب صحیح

و درست بود.

نگارنده انتساب خاندان (جویباره ای) یا (مازندرانی) را که شیخ محمد حسین و مولی محمد صالح و مولی مهدی و... از آنها است با مرحوم مولی محمد سراب بدست نیاوردم ولی نامبردگان خود را از اعقاب فاضل سراب میدانستند و قبورشان در تکیه فاضل سراب بعنوان مقبره خانوادگی میباشد.

محقق گرامی سید مصلح الدین مهدوی در بیان المفاخر: ۱۸۶/۲ مینویسد:

(تذکر) آنچه معروف و در کتب اهل فن مضبوط، خاندان معروف به

جویباره ای (صالحی جویباره ای) از اعقاب علامه فقیه مولی محمد بن

عبدالفتاح تنکابنی معروف بفاضل سراب می باشد لکن در جایی اتصال

نسب آنان به فاضل سراب دیده نشده است بظن نویسنده (فقط احتمالی

بیش نیست و باید در باره آن تحقیق شود) مولی عبدالفتاح جد این

سلسله مذکور در نسب نامه فوق فرزند مرحوم فاضل سراب می باشد

بنابر این نسب مرحوم آقا شیخ محمد رضا جویباره ای چنین است:

حاج شیخ محمد رضا بن شیخ محمد حسین بن مولی محمد صالح بن

مولی محسن بن مولی عبدالفتاح بن مولی محمد معروف بفاضل سراب

فرزند عبدالفتاح تنکابنی اصفهانی رحمة الله عليهم اجمعین.

این عین عبارت آقای مهدوی است. نگارنده در کتب تراجم فرزندی جهت

فاضل سراب بنام عبدالفتاح نیافتم و (عدم الوجودان لا یدل علی عدم الوجود)

ممکن است عبدالفتاح در کسوت اهل علم و از فضلا نبوده لذا ارباب تراجم

متعرض شرح حال او نشدند و یا آنکه عبدالفتاح یکی از نوادگان فاضل سراب

باشد، البته احتمال دیگری وجود دارد آنکه خاندان جویباره ای از جویباره

مازندران بوده از جهت مادر به فاضل سراب منسوب میباشند. این احتمال

بواسطه مازندرانی بودن مولی محمد صالح بن مولی محسن مازندرانی (مذکور

در الکرام البرره: ۶۵۱/۲) تقویت می‌گردد، زیرا جویباره آبادی است بین آمل و ساری احتمالاً و مولی محمد صالح یا پدرش از آن محل به اصفهان مهاجرت نمودند و بواسطه شهرتش به جویباره ای محل سکونتش در اصفهان بنام او گردید.

در صفحه ۱۴۸ منابع تراجم سراب ذکر شده اضافه می‌گردد: تذکره القبور: ۴۵۴ و رجال اصفهان ۲۵ - ۲۸، ریحانة الادب: ۱۷۹/۲، فهرست کتب خطی کتابخانه های اصفهان: ۱/۱۲۳، هدیه العارفين ۲/۳۱۲. خاندان شیخ الاسلام اصفهان: ۸۱.

محمد وحید تنکابنی

(۱۳۱۲ - ۱۳۷۶)

محمد بن محمد صادق وحید تنکابنی در سادات محله متولد گردید. پدرش محمد صادق از اخیار این سامان و تربیت شده میراقا محمد بسمل بوده و سالها در خدمت گذاری او عمرش را سپری نمود.

محمد وحید در کودکی مادرش را از دست داد، پدرش از فرط ناراحتی بقصد زیارت عتبات از سادات محله به بابل رفت و محمد را به دائی اش دکتر زین العابدین زمانی سپرد و خود به عتبات رفت و در همان زمین مقدس (حدود ۱۳۱۶) وفات کرد.

محمد از این تاریخ به بعد یتیم الابوین در دامان دائی اش پرورش یافت و بدین سبب بعدها نام فامیلی را وحید انتخاب نمود.

دکتر زین العابدین در تربیت او جدیت تمام نمود و او را جهت تحصیل به مکتب گذارد. هوش سرشار و فوق العاده او باعث ترقی در تحصیل گردید. دائی اش او را با هزینه خود به تهران جهت ادامه تحصیل برد و در دارالفنون به تحصیل پرداخت و دوره تحصیلات را با موفقیت گذرانید. در سال ۱۳۲۹ مجلس شورای ملی قدمهای مثبتی برای پیشرفت دانش جویان ایرانی برداشت

وقانون اعزام محصل را به اروپا تصویب نمود و سی نفر از دانش جویان بهزینہ دولت به اروپا اعزام گردیدند، محمد وحید یکی از آن سی نفر بوده که در (انستیتو لا مارتین دولیون) در رشته علوم ریاضی به تحصیل پرداخت و با موفقیت این رشته را گذرانید و در تمام این مدت از کمک های دای اش بهرمنند بود.

پس از بازگشت به ایران به تدریس در دبیرستانها مشغول گردید. وی مدتی معاونت وزارت فرهنگ و سپس معاونت وزارت کشاورزی و سرپرستی کل اوقاف و کنفیل وزارت فرهنگ را عهده دار بود. و در این ادوار خدمات شایانی نمود.

وحید مردی لاغر اندام متوسط القامه بسیار متین و مؤدب و در انجام وظائف اداری بسیار جدی بود، و در آذر ماه سال ۱۳۳۶ خورشیدی بعلت (تومور) مغزی در لندن وفات کرد و جنازه اش به ایران حمل گردید و بخاک سپرده شد. دارای تالیفاتی است از جمله آنها:

اصول علم جبر و مقابله مقدماتی است که در دو جلد مصور در سال ۱۳۱۱ خ و مثلثات در ۲ جلد و هیئت بیچاپ رسیده است^(۱).

سید محمد میاندهی

(۰۰۰ - بعد از ۱۰۸۱)

سید محمد بن هادی حسینی میاندهی از فضلاء قرن یازدهم عمده تحصیلا تش در اصفهان بوده.

نگارنده بعضی از یادداشتهای او را که مورخ بسال ۱۰۸۱ بود ملاحظه نمودم مطالب یادداشت شده علمی و حاکی از فضل و دانش او است.

(۱) سالنامه فرهنگ شهرستان نوشهر: ۱۰۶، مؤلفین کتب چاپی: ۵/۸۷۵، کتابشناسی ریاضیات: ۲۴

محمد امین ادیب طوسی

(۱۳۲۰ - ۰۰۰)

محمد امین بن محمد حسین طوسی تنکابنی. در مشهد مقدس متولد گردید پدرش شیخ محمد حسین رامسری واز خانواده (ملاحسین) بوده^(۱). ادیب طوسی تحصیلات ابتدائی را در مدارس قدیمی مشهد شروع نمود ادبیات عربی را نزد ادیب نیشابوری و فلسفه را نزد آقا بزرگ حکیم وملا عباسعلی فاضل تحصیل نمود. در سال ۱۳۰۴ خورشیدی به استخدام وزارت فرهنگ درآمد ودر حین خدمت تحصیلات کلاسیک را ادامه داد وموفق باخذ دکترای ادبیات فارسی گردید.

در سال ۱۳۲۸ جهت تدریس به دانشکده ادبیات تبریز تعیین وتا حدود ۱۳۴۷ خ به تدریس اشتغال داشت سپس بازنشسته ودر تهران سکونت نمود.

آثار وی عبارتند از:

۱- دیوان شعر ۱ جلد.

۲- انتقام عشق ۳ جلد.

۳- جوکی در جنگل.

(۱) شیخ محمد حسین حدود ۱۲۹۵ در لات محله (لات بزبان گیلکی رامسری سنگ زار ومصب رودخانه را مینامند) متولد تحصیلات ابتدائی را در رامسر کسب وپس به مشهد مقدس مهاجرت نمود ودر حدود ۱۳۵۵ وفات کرد.
مرحوم والد نقل نمود:

درسال ۱۳۴۸ نامبرده را در مشهد ملاقت نمودم وی جزء خدام افتخاری آستان مقدسه حضرت رضا علیه السلام بود واینکه مینویسند از شاگردان میرزای شیرازی بوده اشتباه میباشد.

شیخ محمد حسین دارای برادری بنام ملا محمد جناب بوده، نامبرده از خطباء ومعاریف رامسر و حدود ۱۳۶۰ وفات کرد. دارای فرزندی بنام حسن عامر متوفی ۱۳۹۲ پزشکوار در بیمارستان رامسر (نگارنده کراراً مرحوم حسن عامر را ملاقات نموده بودم).

- ۴- مرد عجیب.
- ۵- درویش گمنام.
- ۶- چهارده رساله در باره زبان ولغت آذری.
- ۷- دخمه سیاه ۲ جلد.
تعلیم و تربیت از نظر غزالی
- ۹- نکاتی راجع به اوزان ترانه های ایرانی و رابطه آنها با عروض.
- ۱۰- يك پیشنهاد تازه در علم عروض.
- ۱۱- دستور نوین فارسی با روش تازه.
- ۱۲- دوره یکساله مجله ماهتاب که بسال ۱۳۱۷ در تبریز منتشر شد و مقالات بسیاری در مجله ایران باستان و روزنامه های شفق سرخ و آریان و مهر ایران و رساله لغت مشهدی در همان مجله بچاپ رسید^(۱).
- در کتاب مؤلفین کتب چاپی ۱/۶۸۵ مینویسد:
- وسپس در سبزواری نزد حاج ملاهادی سبزواری استفاده کرد و اصول فلسفه شرقی را فراگرفته در سال ۱۳۴۲ به بغداد رفته و در آنجا به تحصیل زبان انگلیسی و تدریس ادبیات مشغول شد بعد از سه سال توقف ثانیاً به مشهد بازگشت.
- مطالب بالا کلاً بدلائل ذیل بی اساس است:
- اولاً- حاج ملاهادی سبزواری ۳۱ سال قبل از تولد ادیب طوسی وفات کرده، صحیح همان است که در سخنوران نامی ایران در تاریخ معاصر: ۲/۴۶ و فرهنگ شاعران زبان فارسی از آغاز تا امروز ۳۸/ نوشته:
- از محضر افتخار الحکماء که از شاگردان حاج ملاهادی سبزواری بوده استفاده نمود.
- ثانیاً- ادیب طوسی بنابه نوشته مقدمه دیوان شعر که گویا ناظم (ادیب طوسی) بازگو نموده در سال ۱۳۰۴ در استخدام وزارت فرهنگ درآمد و هیچگاه

(۱) مقدمه دیوان ادیب طوسی.

بغداد نبوده و در مقدمه دیوان به چنین سفری اصلاً اشاره نشده است. و نیز در کتاب مزبور تعدادی از کتابها را به مترجم نسبت داده که در مقدمه دیوان ذکر نشده است.

در تاریخ جرائد و مجلات ایران ۱۸۱/۴ مینویسد:

واز سال ۱۳۰۴ تا سال ۱۳۰۷ مسافرت‌هایی در هند، ایران ترکستان، عربستان، مصر، شامات آسیای صغیر نمود و از زیانهای امروز زیانهای ترکی اردو وانگلیسی فارسی و از زیانهای قدیم سانسکریت، اوستائی، پهلوی، عبری، وکلدانی را بخوبی میداند.

مطالب مزبور کلاً اشتباه و بدلائل ذیل بی اساس است.

اولاً: اشعاری را که مترجم سروده اغلب آنها دارای تاریخ و محلی را که سروده است ذکر نموده است. جهت توضیح مطلب بذکر صفحات دیوان و تاریخ و محل نظم بسنده میکنم.

صفحه ۱۰۳	مشهد اسفند ۱۳۰۱	صفحه ۱۰۴	مشهد مرداد ۱۳۰۲
صفحه ۱۰۵	مشهد شهریور ۱۳۰۳	صفحه ۱۰۶	شیراز اردیبهشت ۱۳۰۴
صفحه ۱۰۷	شیراز مهر ۱۳۰۴	صفحه ۱۰۷	تبریز آبان ۱۳۰۴
صفحه ۱۰۸	سیرجان آذر ۱۳۰۴	صفحه ۱۰۹	یزد اسفند ۱۳۰۴
صفحه ۱۰۹	اسپهان فروردین ۱۳۰۵	صفحه ۱۱۰	تهران خرداد ۱۳۰۵
صفحه ۱۱۲	ساری مهر ۱۳۰۵	صفحه ۱۱۳	همدان آذر ۱۳۰۵
صفحه ۱۱۴	کرمانشاه دی ۱۳۰۵	صفحه ۱۱۴	کربلا دی ۱۳۰۵
صفحه ۱۱۵	بغداد فروردین ۱۳۰۶	صفحه ۱۱۵	کرمانشاه اردیبهشت ۱۳۰۶
صفحه ۱۱۷	همدان خرداد ۱۳۰۶	صفحه ۱۱۹	سبزوار شهریور ۱۳۰۶
صفحه ۱۲۱	مشهد تیر ۱۳۰۷	صفحه ۱۲۲	مشهد بهمن ۱۳۰۷
صفحه ۱۲۳	مشهد فروردین ۱۳۰۸		

از تواریخ بالا معلوم میگردد که ادیب طوسی هیچگاه چنین سفری را که در تاریخ جرائد و مجلات ایران ذکر کرده نرفته. فقط سفر کوتاهی جهت زیارت به کربلا مشرف گردیده شاید جمعاً این سفر حدود سه ماه بوده. و از تواریخ

وشهرهای مندرج در ذیل اشعار دیوان میتوان استفاده نمود که بسیاری از شهرهای ایران را دیده.

۲ - همانطور که ملاحظه گردید شرح حال مترجم در مقدمه دیوان از زبان نامبرده است هیچگونه اشاره ای به دانستن این چند زبان در او نشده و در هیچ جای دیگر این مطلب ذکر نگردیده.

در زندگینامه رجال و مشاهیر ایران: ۱/۱۰۶ ترجمه نامبرده را از دو کتاب مزبور اقتباس نموده لذا دچار غلط و اشتباه گردیده است.

ملا محمد رضا چورسری

(حدود ۱۲۵۰ - بعد از ۱۳۰۰)

ملا محمد رضا بن حسین چورسری مقدمات را در مدارس علمیه تنکابن تحصیل نمود مدارج عالی را در قزوین و اصفهان و عتبات طی و به موطن بازگشت^(۱).

سید محمد رضی میر باقری

(۰۰۰ - حدود ۱۳۵۰)

سید محمد رضی میر باقری از تیره سادات پلا سیدی سادات محله و از علماء و دانشمندان بوده.

(۱) کتاب حاشیه ملا عبدالله را در حین تحصیل در سال ۱۲۷۱ جهت خود استنساخ نموده نگارنده عین نسخه را در سال ۱۳۸۹ در کتابخانه شخصی سید محمد محسن پیر سیدی در رامسر ملاحظه نمودم.

محمد شریف رانکوثی

(۱۰۹۳...۰۰۰)

محمد شریف بن ملا شمس الدین محمد رانکوثی از دانشمندان قرن یازدهم کتاب الفین علامه حلی را بسال ۱۰۹۳ استنساخ و مقابله نموده است^(۱).

ملا محمد صادق سراب تنکابنی

ترجمه او در صفحه ۱۸۳ ذکر گردید.

استدراک:

علامه روضاتی در مقدمه مناهج المعارف / ۱۰۱ مینویسد:

سوم فقیه متبحر ملا محمد صادق بن العلامه المحقق مولی محمد تنکابنی معروف بسراب صاحب تألیفات که در هنگام مسافرتش بزیارت حج بخانه مؤلف (میر سید ابوالقاسم جعفر موسوی خونساری معروف به میر کبیر) وارد شد و برای او و فرزندش یک اجازه باشتراك مرقوم فرموده است.

و نیز علامه روضاتی (محقق و نویسنده مقدمه مناهج المعارف) در همان صفحه بنقل از جلد دوم (مجمع الاجازات و منبع الافادات) علامه حاج شیخ محمد باقر الفت اصفهانی مینویسد:

ملا محمد صادق سراب در آخر یکی از تألیفات پدرش اجازه ای برای آقا حسین جیلانی فرزند علامه حکیم فیلسوف اقا حسن جیلانی متوفی ۲۶ رمضان ۱۱۲۹ مرقوم داشته در کتاب مزبور عین اجازه نقل گردیده.

محدث نوری در النیض القدسی / ۹۹ علامه مولی محمد باقر مجلسی (مؤلف بحار الانوار متوفی ۱۱۱۰ یا ۱۱۱۱) را از مشایخ مترجم دانسته

مینویسد:

السادس والثلاثون: المولى الاولى الفاضل الكامل والفقیه النبیہ العالم العامل المحدث النقی الجلیل الفائق آغا محمد صادق التنكابنی ثم الاصفهانی ابن العالم الجلیل العلامه المولى محمد بن عبدالفتاح الشهير بسراب المتقدم ذكره كذا وصفه السيد الاكمل الاجل السيد حسين الموسوی الخونساری في اجازته لبحر العلوم قدس الله ارواحهم وصرح بروايته.

محمد قاسم سراب تنكابنی. www.tandis.de

ترجمه او در صفحه ۱۹۱ ذکر گردید.

استدراك:

محدث نوری در کتاب الفیض القدسی فی ترجمه العلامة المجلسی / ۹۹ مترجم (مولى محمد قاسم) را از مشایخ سید نصر الله حائری شهید دانسته مینویسد:

المولى محمد قاسم ولى من قبل السلطان قضاء مازندران كما في اجازة السيد عبد الله الجزائرى، يروى عنه السيد الشهيد السيد نصر الله الحائرى كما صرح به السيد الجليل السيد حسين القزوينى في اجازته لبحر العلوم.

محمد قاسم تنكابنی

(ق ۱۲)

محمد قاسم بن محمد رضا بن محمد بن عبدالفتاح سراب تنكابنی از علماء

ودانشمندان قرن دوازدهم بوده نگارنده خط و مهر او را در ظهر کتاب زیده بیان^(۱) مشاهده نمودم. هر چند در باره ترجمه او تفحص نمودم اثری بدست نیاوردم الاآنکه علامه تهرانی در الکرام البرره: ۱/۳۷۳ مینویسد:

سید حسین بن امیر ابراهیم بن معصوم حسینی قزوینی که از دانشمندان و علماء قرن دوازدهم و اوائل قرن سیزدهم و متوفی ۱۲۰۸ است نزد محمد قاسم بن محمد رضا بن محمد تنکابنی شهیر بسراب تحصیل نموده است. محتملاً مولی محمد قاسم بن محمد صادق سالف الذکر با مترجم متحد باشد و مرحوم سید عبدالله جزائری در ذکر نام پدر در الاجازة الکبیره (تحقیق نگارنده) اشتباه نموده بجای محمد رضا محمد صادق ذکر نموده و بعداً دیگران همین اشتباه را تکرار و تبعیت نمودند. و بطور جزم و حتم این نام (محمد قاسم بن محمد رضا) صحیح زیرا نگارنده همانطور که نقل شد خط و مهری او را ملاحظه نمودم و احتمال میرود که دو شخص باشند البته باید در این باره بیشتر تحقیق گردد.

سید محمد هاشم تنکابنی

ترجمه او در صفحه ۱۹۷ ذکر گردید.

استدراک:

مؤلف مکارم الآثار در ۱۶۹۵/۵ در ذکر نسب مترجم اشتباه نموده گویا در این اشتباه از صاحب الذریعه علامه تهرانی تبعیت نموده مینویسد:

... وی فرزند مرحوم سید محمد حسین بن میر محمد رضا بن میر

محمد علی بن میر سید محمد شهید بن میر محمد صالح خاتون آبادی

تنکابنی ... فرزند این میر سید محمد شهید یعنی میر محمد علی (۲۹)

(۱) نسخه بشماره ۴۹۳۲ در کتابخانه عمومی آیت الله العظمی نجفی مرعشی در قم میباشد.

نخستین کسی از این خانواده که از اصفهان به تنکابن رفته و آنجا متوفی و مدفون شده و اینک مزار او معروف به پیر سید است.

گویا مؤلف معارف الرجال هم این نسب و نسبت را از مؤلف الذریعه اقتباس کرده است جهت مزید اطلاع به خاتمه نضره الناظرین مراجعه گردد.

همچنین علامه طهرانی در الکرام البرره قسمت خطی بنقل از حفید مترجم مرحوم سید اسدالله (مذکور در صفحه ۳۳ بزرگان رامسر) عمر مترجم را حدود چهل سال نقل نموده که با توجه بدوران تحصیلی و مقدمه تذکره الانام این مدت اشتباه است.

در صفحه ۲۰۲ هفت کتاب از تألیفات مترجم معرفی شد.

هشتم - کتاب الامامه^(۱).

سید مرتضی لنگرودی

(۱۳۰۶ - ۱۳۸۳)

سید مرتضی بن حسین بن میر سعید حسینی مرتضوی قاضی محله ای لنگرودی، طبق مدارک و اسنادی را که نگارنده ملاحظه نمودم از احفاد پلا سید علی واز سادات حسینی آخوند محله رامسر میباشد جدش به لنگرود مهاجرت نموده.

مترجم در نواحی لنگرود متولد گردید (لذا نامبرده به لنگرودی اشتهار یافته). مقدمات و ادبیات را در لنگرود فرا گرفت سپس به رشت رفت و در نزد شیخ یونس رشتی و ملا علی طارمی سطوح را تحصیل نمود و به تهران عزیمت کرد. در تهران نزد سید محمد تنکابنی (مؤلف ایضاح الفرائد) و شیخ محمد رضا نوری و شیخ علی نوری و میرزا هاشم اشکوری و میرزا حسن کرمانشاهی در فقه

(۱) در الذریعه ۲۶۷/۱۷ و ۲۶/۵۵ ذکر شده.

واصول و حکمت و عرفان و سائر علوم اسلامی تلمذ نمود.

در سال ۱۳۳۸ به نجف اشرف مهاجرت نمود و از بحث آقا ضیاء عراقی و میرزا حسین نائینی و سید ابوالحسن اصفهانی و شیخ مهدی مازندرانی و شیخ جواد بلاغی فقه و اصول و تفسیر و غیره را استفاده شایان نموده و مدارج عالیہ کمال را نائل و عده ای از بزرگان اجتهاد نامبرده را تأیید و تصدیق و در نجف اشرف مشار الیه بالبنان گردیده و تا سال ۱۳۶۱ بتدریس اشتغال داشت و سپس به ایران مهاجرت نمود و در تهران اقامت گزید و مدت ده سال در تهران به ارشاد و هدایت عامه و امامت و تدریس در مسجد و مدرسه حاج ابوالفتح اشتغال داشت و سپس به قم مهاجرت نمود و بتدریس مشغول گردید و عده ای از فضلا در نزد او تلمذ نمودند.

پس از فوت آیت الله بروجردی عده ای از ایشان تقلید کردند.

در پنجشنبه ۱۹ صفر وفات و در یکی از مقابر شرقی صحن قدیم بخاک سپرده

شد.

تألیفات او عبارتند از:

۱- کتاب الصلوة.

۲- کتاب الطهارة.

۳- کتاب المتاجر.

۴- دوره کامل اصول.

چهار کتاب بالا تقریرات درس استادش نائینی است.

۵- شرح بر طهارت عروة الوثقی.

۶- رساله در حدوث عالم.

۷- رساله در اثبات اصول و عقائد.

۸- رساله در تفکیک بین اراده استعمالی و جدی، و غیره ...

دارای چهار فرزند عالم و فاضل بنامهای سید محمد حسین و سید محمد

حسن و سید محمد مهدی و سید علی از فضلا و معاریف و مدرسین و صاحب

تألیفات می باشند.

یکی از فضلاى قم بنام شيخ محمد واصف رساله مستقلى در شرح حال ایشان بنام چهره اى از زندگانی آیت الله لنگرودی تألیف و منتشر نمود^(۱).

سید مرتضی تنکابنی
(۱۳۸۷ - ۰۰۰)

سید مرتضی حسینی تنکابنی از علماء و دانشمندان ساکن تهران در ۲۸ رجب مطابق ۴۶/۸/۱۱ فوت و در ابن بابویه بخاک سپرده شد^(۲).

سید مهدی حسینی تنکابنی
(حدود ۱۲۵۵ - قرن ۱۴)

سید مهدی بن زین العابدین حسینی از فضلا و دانشمندان بوده تحصیلات ابتدائی را در سالهای ۱۲۶۷ به بعد در مدارس علمیه رامسر گذرانیده و جهت تحصیل مدارج عالیّه به عتبات رفت. اوائل قرن چهاردهم فوت نمود.

سید مهدی تنکابنی
(۱۳۹۰ - ۰۰۰)

سید مهدی بن سید محمد حسینی تنکابنی از علماء و دانشمندان و مدرسین تهران بوده. نامبرده پس از فرا گرفتن مقدمات نزد پدرش مؤلف ایضاح الفرائد

(۱) آثار الحجّه: ۷۴/۲ و گنجینه دانشمندان: ۲۴۸/۲.

(۲) بزرگان معاصر. مخطوط.

و شیخ محمد رضا تنکابنی و دیگران مدارج عالیہ را طی و بہ تدریس و امامت مشغول گردید.

در ۲۰ شعبان وفات و در ابن بابویہ بخاک سپردہ شد.

*****

www.tandis.ir
تندیس

﴿ تَتْمِیم ﴾

یگانه منبعی که در باره سادات رامسر در دست است کتاب نضره الناظرین میباشد، در قسمت اوّل خاتمه متعرض نام و ترجمه مختصر برخی از سادات پلاسید آخوند محله گردیده - البته این کتاب در شش فصل و خاتمه تنظیم شده و در پنجشنبه ۲۸ شوال ۱۲۸۷ شروع و در عصر دو شنبه ۱۳ جمادی الثانی ۱۲۸۸ کتاب را بانجام رسانیده است. جهت مزید فائده تمام آن قسمت بدون توجه به اغلاط ادبی و تاریخی در این کتاب درج گردید.

واما الخاتمه - ففى نبذه من احوال المؤلف فلنذكر فيها فصلين.

الفصل اول: فى النسب والتبع فيه بذكر بعض الاحفاد والاسباط من العموم القريبه اما استطراداً واما تيمناً.

واعلم انه قد ظهر الفساد فى ديار العجم فى آواخر الدوله الصفويه والزنديه الى اوائل الدوله القاجاريه وظهر ملوك الطوائف من كل جانب بحيث را موانهب الاموال واغارة البلاد وقتل النفوس وسفك الدماء وخراب العمران كما ان كل ذلك مذكور فى كتب التاريخ التى وضعت من لدن ذلك الزمان الى هذا الاوان فبذلك اندرست آثار الكتب التى بايدى اجدادنا العليا طاب ثراهم وذلك معلوم بذكر كبراؤنا وما دون فى ظهور كتب التى نهبوها ثم ردت الى اسلافنا وانطمست بهذا الانقلاب ما قد كان فى ايديهم بما كان اعانهم فى متونهم وكنا هم فى محاورتهم وعلى الجملة قد سلبت نسخة التى فيها ذكر الانساب معنعنا ومتصلاً الى المعصوم عليه السلام فكنت محروماً من الفخر والشرف والمنزله با الاطلاع من الاتصال ولقد هدانى المولى الممجد الاقا ميرزا محمد سلمه الله الذى قد سبق حاله فى ترجمة الى الاستطلاع من انساب الجماعه الاماميه الاصفهانيه دام مجدهم وجماعه السادات اليزديه منهم المرحوم المغفور الميرزا سليمان اليزدى وقد كان معاصراً او متقارباً ولقد انساني الشيطان ترجمة فى الباب الثانى لما كان بيننا وبينهم نسبة عند احد جدودنا العالیه طاب ثراهم فان رزقى الله، فالمته له، والا فالميسور لا يسقط بالمعسور، ولقد قال بعض الطلاب لى

وبعض بنى اعمامى حين مجاورتى الحائر عليه السلام بانى احلف بالعباس بن على عليه السلام الذى يبالى بالحلف الصادق به الفريقان انكم من السادات الصحيحة النسب.

وبا الجملة لاريب بأن السيد الجلى الوفى السيد على رحمه الله احد اجدادنا العالیه طيب الله مرا قدهم وهو المعروف بلساننا بپله سيد وپير سيداى السيد الكبير والسيد الهرم ومدفون بمعاف محله، وقد يعبر بسادات محله، وهو احدى قرى الگرجيان من محال التنكابن الملحق بالمازندران وله قبه ومزار وقد كان صندوقه وضريحه مؤرخا بهذا التاريخ فى عهد سلطنة الشاه عباس فى سنة احدى وخمسين وتسعمائة وقد كان باب مرقد مورخاً بهذا التاريخ فى سنة ستة واربعين وسبعمائة ۷۴۶ يزار به الناس ويتبركون به ويعظمونه وله اولاد اربعة او خمسة اقدم انجلى اهله وقطن الهند، وراى بعضهم جمع كثير وجاء بخبرهم جم غفير ونطق به بعض الاسانيد المعتمده. واحد اولاده عبدالمطلب (وكاننا منهم) وولده ايضاً عبدالمطلب بسمى (وفى الفضل بسمى اب حقاً) الاب وولده.

محمد حسين وهو جدنا العالى فلنطول ذكر احفاده واولاده حيث استقصينا احوالهم.

اما الوالدان الاولان للسيد على فاحدهم عطاء الله والاخر شاه رضا وتفرقوا ايدى سبا الا ان [اخلافهم] فى المعاف محله كثر الله امثالهم. واما الولد الخامس لهذا السيد فعلى فرض وجوده فحاله غير معلوم فلنشرع بذكر السيد المير محمد حسين وله اولاد خمسه معروفة بيننا بالاخوه الخمسة ولكل اولاد واحفاد واسباط.

الولد الاول السيد السعيد المعتمد الشهيد الاقامير محمد صادق طيب الله مضجعه كان عالماً فاضلاً ورعاً تقياً مرجعاً للناس وسبب قتله على ما

نقله غير واحد انه قد وقع النزاع بين الجماعة الخلعت بريه والبدر بكيه وتوسلوا الى السيد لاطفاء نائره الخصومه وراح الى معسكر الفريقين عند نهر كبير فى الكليجان ووعظهما بالمواعظ الشافية والنصائح الكافية وتراضيا بتبديل الحرب الى السلم وتحويل الجدل الى الصلح فامرهما بتفريق الاعوان وانتشار الخلان فخذعت الخلعت بريه باخفاء عسكرهم واستارهم فى مأمنهم ولما اطلعت البدر بكيه بذلك توهموا ان تلك المكيدة والمخدعه من مشاوره السيد ورأيه وميله فعمد واليه حين كان يصلى الفريضة عند الشريعة فطعنوه بالسيوف وقد حكى انه ما عمل السيف ثم جردوه عن حرزه وتعويذه فقتلوه هيا الله بمجاورته مع اجداده الطاهرين ولنعم الخلف الصالح المطيع لامر الله فى اسوة اوليائه الاقدمين ولعمري انه لوناح ناح او راث فقتلى الطف اخرى بذلك وذو الصدور الناعمه اليتى والله ما بكت عين وعلائين وما مذحنين ولا جري دمع ولا جزع ولا نأوه متأسف الآ على الشياب المخضبات والدموع السائلات والنحور المنحورات والرؤس المرفعات والاجسام المطهرات والابدان المرملات والاجداث المطروحات ولا اضحك الله سن الدهر ولا بتسم فم عصر جعلنا الله من اوليائهم فكل نفس لهم الفداء وكل جسم لهم الوقا ثم ان الجنا ب مولينا محمد محسن او آقا محمد من جماعه المرشديه رحمهم الله الذين سبق ذكرهم فى الباب الثانى اجزل سعيه وكثر جده واستقصى كده لآخذ الجسد الشريف والبدن اللطيف الى أن اخذه واحسن تجهيزه ودفنه فى مقبرة كانت بقر به حيث ان والده ونفسه واولاده مدفونون فى جواره وللسيد الشهيد قبه يزار بها الناس ويتبركون به ويعظمونه حشره الله مع اجداده الطاهرين عليهم السلام وله رحمه الله ذكر وانثى المسمى بن

مير محمد مقيم وهو جدى الادنى ولما فاز ابوه با الشهاده وتوسد

بالسعادة كان صغيراً رياه عم المرحوم المير محمد رضا وسياًتى ذكره وجعله فى حجره واحسن حضائته فلما بلغ الحلم تزوج بنت عم له من المير عبدالمطلب وسياتى ذكره وتولد له اربعة ذكور وبتتان وثلث منهم كانوا متوفين بالخبل والزمانه وماتوا بلا عقب.

واحدهم السيد المرحوم السيد ابراهيم كان اول الامر عالماً فاضلاً الا انه صار مجنوناً وقد رزقه الله ولداً وثلث بناب وهو المرحوم السيد يوسف وبقي منه ابنان وثلث بنات وولده الاكبر.

السيد ابراهيم سلمه الله عالم فاضل اديب لبيب مدرس متواضع حسن الخلق.

ثم ان جدى المرحوم المير محمد مقيم طاب ثراه بعد ما تزوج ببنت عمه تزوج بجدتى ولد منها ولدان اكبرهما ابى رحمه الله وتخلف منه ذكر واتشى والمولف هو الذكر المخفى الذكر والخمول عند الناس والمعتزل عن الامثال والاقران المبعد عن اكثر السعادات المغتص با اكثر النكبات ولقد افل كوكب سعد وطلع نجم نحس وبذلت جهدى واسعفت كدى نيفاً وخمسين وما بلغت معشار ما امتد به النظر وطمح به البصر والله هو الولى بيده ازمة الامور لله در القائل.

آنست بوحدتى ولزمت بيتى فطاب الانس لى وصفا السرور
وادبنى الزمان فلا ابالى بانى لا ازار ولا ازور
ولست بسائل ما عشت يوماً اسار الجندام ركب الامير

واما اصغرهما فعمى المرحوم الاستاذ السيد محسن طاب ثراه، عالم فاضل فقيه حسن الخلق متواضع مرجع الخواص والعوام المشهور فى الشهور والاعوام المشار اليه بين الانام اجزل الله مساعيه بدل الله مساويه بمحمد وآله ولقد تخلف منه ذكور ثلاثة وبتتان وواحد مات شاباً وان

تحصيله وهو السيد اسدالله بشره الله بنعمة ورضوانه.

واكبر اولاده:

السيد محمد صادق رجل عالم خمول قليل البضاعة معيل فاقد المؤنة
غير واجد للمعونه.

وولده الاخر: السيد الحسيب اللبيب السيد حبيب الله انجلي اهله وقطن
قصة لنكروود حفظه الله الملك الودود.

واما الولد الثاني للسيد محمد حسين: فهو السيد السند والحبر
المعتمد السيد احمد رحمه الله كان فاضلاً عالماً بارعاً وجيهاً رئيساً وتخلف
منه ذكور ثلاثة وبنات واحدة.

واحدهم: السيد المؤيد والعالم المسدد المير عبدالصمد رحمه الله، كان
عالماً فاضلاً اديباً وتخلف ثلاث بنات.

واحدهم: العالم العلامة الفاضل الفهم السيد ابوطالب طاب ثراه: كان
عالماً فاضلاً اديباً فقيهاً متكلماً ذالرياسة العام ومقبول القول لدى الرعايا
والحكام ولقد صار عقيماً ورثه الله جنات الفردوس.

وواحدهم: السيد الوجيه الوفي الولي المير محمد على وبقي منه ذكور
اربعه وبنات كثيره.

واحدهم: السيد مهدي وبقي منه السيد يحيى والسيد محمد على
والسيد رضا الذي مات بلا عقب واولاد الاخرين المذكورين موجودون في
هذا العصر.

وواحدهم: المرحوم السيد على وبقي منه ذكر وبتتان وهو المرحوم
السيد عبدالصمد وله اولاد موجودون.

وواحدهم: السيد المرحوم المغفور السيد محمد كان شيخ الاسلام عالماً
فاضلاً وجيهاً وله اربعة ذكور وبنات كثيره.

منهم المرحوم السيد احمد مكنى ابيه الا انه لم يساعده الدهر وافيه
الحتف واجاب دعوة ربه بلبيك عند عنقوان الشباب وبقي منه ولدان
وبنات ومات اصغرهما شاباً وبقي اكبرهما وفقه الله لتحصيل خيرات الدنيا
والاخره.

وواحدهم: المرحوم المبرور السيد ابوطالب كان مجمع الفخرين ابا واما
عالماً الا انه قضى نجبه وطوى سربه اول شبابه وتخلف منه ذكر وانثى وهو
قرة عين الاحباب وثمره الاطياب السيد الوفى الولي الاقا سيد على سلمه
الله وجيه الطائفة فخر السلسله شيخ الاسلام حسن الحلق والتخلق متواضع
مؤدب سليم النفس دائر المجد يفوح من نواصيه ثمر النخلة والنبله
والمجده يلوح من حواجبه عافاه الله عن كل بليه وفقه الله لما يحب [وقد
انتقل من دار الفانيه الى دارالباقية عصر يوم الاحد غرة شهر شوال المكرم
يوم الفطر وقد كان شاباً وقد لحق با اجداد الظاهرين عليهم السلام ١٢٩٥
مطابق پارس ايل التركيّه رحمه الله تعالى ويرضى].

ومنهم: الاخر المكرم والجناب المعظم السيد السداد السيد جواد صاته
الله رب العباد.

واما الولد الرابع: للسيد محمد على فالسيد المرحوم المغفور المبرور
المولى الجلى الاقا السيد عبدالغنى طيب الله مضجعه كان فاضلاً عالماً اديبا
متكلماً حكيماً فقيهاً ذا القريحه النقاد والجوده والوقار، حسن السيره
والصوره مبهتجا بشاشاً متواضعاً خليقاً عابداً زاهداً متهجداً قانعاً ذاكر الله
سبحانه اكثر اوقاته مناجياً راجياً رحمه ربه ومن تلمذته المرحوم حجة
الاسلام المولى على النورى طاب ثراهما وثره وقد ذكرتهما فى الباب
الثانى وخلف المرحوم ابنان وبنات كثيره.

اكبرهما: الفاضل المعاصر والعالم الماهر السيد ابوالقاسم تتمه طينه ابيه

وبسجية والده فى الجوده والقريحه وسريع الانتقال حسن الفعال جامع الخصال حاوى المكارم متواضع قانع معيل غنى الطبع وله تسلط على الطريقه الشيخيه ولو كان تلمذ على الاساتيد حق التلمذ لفاق الاقران وبرع الامثال الا انه لم يساعده الدهر.

واصغرهما: السيد الممتحن والجناب المؤمن السيد ابوالحسن وهو الان فى اثناء التحصيل ولاح اثر الترقى من كشيحة وناصية وفقه الله بتحصيل مرضات الدارين.

واما الولد الثالث للسيد محمد حسين: فهو السيد الرضى المرضى الوفى السيد محمد رضا غفران الله عليه وحكى عنه مكاشفات كعبور الماء الغزير الذى منع من عبوره جمع كثير وحضوره من المازندران الى الاهيجان حين احتضار اخيه السيد احمد المذكور استدعائه الحضور فى بعض اسفاره بعد صلوة ركعتين وحصولها الى غير ذلك وليس ذلك بعجب من نفس زكيه من آل الخليل.

روا باشد انا الحق از درختى چرا نبود روا از نيك بستى

وتولد منه ستة ذكور وبنت واحده.

منهم: السيد رضى وله خمسة ذكور وبنتان.

واحدهم: السيد محمد وله ابن واحد وبنت واحده وهو:

المرحوم الحاج السيد حسين وخلف ولدان وبنات اكبرهما.

المرحوم السيد محمد وهو مات على صغار واصغرهما السيد ابوالقاسم.

واحدهم: السيد فضل الله مات بلا عقب.

واحدهم: السيد موسى مات بلا ولد يبقى.

واحدهم: السيد على نقى وله اسباط موجودون.

واحدهم: السيد حسن وله ابن وبنتان وهو السيد الورع العابد الزاهد

السيد فضل الله سلمه الله.

والولد الثاني للسيد محمد رضا: السيد الوفي السيد زكى وبقي منه ولد وبتان وهو العالم العلام السيد زين العابدين توطن في المعاف محله لما كانت امه من اهله ولقد كان عقيماً ورثه الله ارض النور.

والولد الثالث: السيد المسد والفاضل الممجد والعالم المؤيد السيد هادى غفر الله له كان فاضلاً كاملاً عاملاً عالماً عابداً راکعاً ساجداً زاهداً ورعاً حكيماً متكلماً وكان من تلامذه مولانا على النورى رحمها الله وكان منزوياً ومعتزلاً عن الناس وقليل المعاشره وكان اكثر اوقاته مشغولاً بالمطالعه والمباحثه والذكر من المناجات والدعاء والصلوة وقد بنى مسجداً ومدرسة فى المشتى وايضاً مدرسة فى المصيف ولهذا المولى الجليل خمسة ذكور ونبت واحده ذات ولد وقد مضى حال ولديه المعروفين المشهورين فى الباب الثانى فراجع وهما السيدان السنندان السيد ابوالحسن والسيد عبدالباقي رحمها الله.

واما الولد الثالث: وهو اكبر اولاده فهو المرحوم المبرور السيد صادق: كان عالماً كاملاً فاضلاً اديباً ماهراً حاذقاً فى الاديبه وله اولاد ذكور خمسة. اكبرهم: السيد العالم الفاضل امام الجماعة السيد محمد دام عزه خليف متواضعاً وله اخوان فى العراقين مشغولان بالتحصيل واثرا الرشد والترقى فى ظاهرهما واضح ولائح.

واما الولد الرابع: فهو السيد رضى المرضي السيد مرتضى علم الهدى: كان عالماً فاضلاً عاملاً كاملاً وله بسط فى الاديبه والمراتب سيما الكلام والحكم على طريق الصدرية وقد قرء على المولى الجلى على النورى نورالله مرقده ومرقده قد قرأت عليه وعلى اخيه المتقدم ذكره جملة من الاديبه والمعانى والبيان والحكمة وجملة من المتفرقات ولعمري انه اخا اخويه

المذكورين المتقدمين ذكرهما حقيقه ومعنى كما انهما كانا اخوين له ظاهرا
وصورةً وظنى ان ذلك كان متعسرا فى حق اكثر ابناء الدنيا وقد بقى منه ذكور
ثلاثة واكبرهم.

العالم الربانى والفاضل الصمدانى السيد هادى عالم فاضل كامل حسن
الخلق والخلق شاب متواضع فقيه ماهر ذوالمجد الفاخر فائق الاقران باع
الامثال وكان صهر عمه المرحوم السيد عبدالباقي رحمه الله ولقد قوى به
ظهري وشيد به ساعدى وقرت عينى والمرجو من الله سبحانه ان يوفقه الله
لجميع خيرات الدنيا والاخره ونفعنى الله وجميع المؤمنين بما حباه الله
وهناه وهياه متعنى الله بوجوده بجاه محمد وآله.

واما الولد الخامس: فهو السيد المعظم المحترم السيد على زاهد عابد
راكع ساجد صائم دهره منذ اربعين سنه منزوى عصره وله اثنان محصلان
فى اصفهان بلغ الله مأدبهما وانحج الله مطالبهما بمحمد وآله.
واما الولد الرابع: للسيد محمد رضا غفر الله له.

فهو السيد الماجد والولى الزاهد المولى الظاهر السيد باقر (ره) وبقي
منه ذكوران واناث واكبرهما:

السيد ابو جعفر، وتخلف منه ذكوران واناث مات اكبرهما السيد محمد
بلا عقب (وذكور وله اناث - كذا).

واصغرهما: السيد احمد موجود.

واصغر اولاد السيد باقر (ره): السيد عبدالوهاب وله ذكور.

اكبرهم: السيد حسين عالم فاضل واعظ ومتعظ انشاء الله.

وسطهم: السيد حسن.

واصغرهم: السيد رضا مشغول بتحصيل الرضا فى العراق سلمهم الله.

واما الولد الخامس للمير محمد رضا: السيد الزاهد الامين السيد

حسين (ره) وهو فى اول امره كان مشغولاً بالتجارة ثم رزقه الله شرف المجاوره فى النجف الاشرف على ساكنه آلاف آلاف سلام وتحف مع اولاده وعياله الى ان توفى رحمه الله ودفن فى الايوان الشريف وبقي منه ذكور ثلاثة واناث.

واكبرهم المولى الاستاد السيد هاشم وقد كشفت حاله فى الباب الثانى وكان له ابناً واناث الا ان ولده الاكبر الان فى القزوين وهو:

السيد العالم الفاضل الكامل السيد صدر الدين سلمه الله اديب حسيب لبيب نجيب وهو صهر عمه الممجد الآقا سيد محمد وقد شرحنا حاله فى الباب الثانى وهو الولد الثانى لابييه وله ابن واحد وبنت واحد وهو:

السيد الوفى الولى السيد على عين الطائفة فخر السلسله عالم عامل فاضل كامل فقيه قاطن فى الطهران واحد الاعيان والمشار اليه فى كل حين واوان وفقه الله لخيرات الدنيا رزقنى الله بقائه بمحمد وآله.

واما ولده الثالث: فهو السيد تقى توطن فى الرشت وتوفى على ابنين واثنى فى الرشت.

واما الولد السادس: للمرحوم المير محمدرضا فهو المرحوم المغفور اليه نصر الله وتوفى على بنين وبنات وتوفى ولده السيد ربيع فى سنه الطاعون فى الكربلا واختفى امره وولده وصييه، ومن اولاده:

المرحوم الحاج سيد رضا تباعد اهله وغرب عن وطنه واشتغل بالتحصيل فى الاصفهان والكاشان وقرء على المولى ملا احمد النراقى (سبق ذكره فى الباب الثانى) وسائر البلدان الى ان قطن برهة من الزمان فى الرشت واللاهيجان الى ان آل الى اهله مع اهله وعياله وعاش بضع سنين فى ذل وائين وعزم زيارة بيت الله الحرام نيابة وسافر الى الطهران وبلغ اجله المحتوم هناك رحمه الله وبقي منه ولد مات يافعاً وبنات، ومن جملة اولاد السيد نصرالله:

المرحوم الحاج سيد زمان كان بعد مضى والده صغيراً وسعى فى التحصيل وسافر الى القزوين والاصفهان ومكث قليلاً من الزمان ولم يساعده الاسباب ورجع الى وطنه وتزوج ولم يبق له اولاد فى سنوات كثيره الى ان رزقه الله ستة اولاد ذكورا واناثاً وكان اول امره فقيراً عاجزاً عن تحصيل المؤنه الى ان رزقه الله السعة فى المال والولد بعد تجارة وتحمل اسفار واقدم على المناسك اصالتاً ورجع الى ان مات رحمه الله وبعده مضى ولده الصغير والان بقى منه ذكوران:

السيد على والسيد نصرالله مع كمال رفاهه ونهايه فراغه مع ادب وكسب عفاف وفقهما الله سبحانه لتحصيل مرضيه.

واما الولد الرابع للسيد المرحوم المير محمد حسين: السيد عبدالمطلب رحمه الله كان عالماً فاضلاً مرجع العوام جيد الحظ وكان من تلامذه احمد النيريزى او تلميذه وخلف ابنين وبناتاً.

واحدهما المير محمد شفيح خلف بنات اربع وبنين سبعة مات اربعة منهم بلا عقب وخامسهم:

السيد ابوجعفر: وخلف بنتين وابنين واحدهم مات بلا عقب وللآخر صغار. وسادسهم: المرحوم الحاج سيد كريم بقى منة بنتان وبنون ثلاثة موجودون. وسابعهم: المرحوم السيد محمد مات على ابنتين حاضرين احدهما قره العين السيد عظيم محصل مشغل وفقه الله لتحصيل العلوم الدينيه.

واما الولد الاخر للسيد عبدالمطلب فهو: المرحوم المير محمد تقى مات على بنتين وابنين مات احدهما بلا عقب والاخر:

المرحوم: المير عبدالمطلب مات على بنت وبنين ثلثة اكبرهم: المرحوم: السيد حسين: كان عالماً فاضلاً خليقاً متواضعاً مات على بنتين وابنين مات احدهما شاباً او ان تحصيله والاخر موجود.

واوسطهم: السيد العابد الزاهد العالم السيد مرتضى وفقه الله لما يحب

ويرضى.

واصغرهم: العلام الفهाम السيد تقى صانه الله بلطفه الخفى والجلى.

واما الولد الخامس للسيد المرحوم المير محمد حسين فهو: المرحوم المير ابوالحسن رحمه الله وهو احد الاخوة الخمسة وجد امي كان عالماً فاضلاً اديباً وكانه كان له خبرة بالرياضى من الهيئة والحساب والهندسه والطب وكانه صرف عمره فى العراقين سيما الاصفهان واليزد ولم يرد الوطن الا عابرى سبيل ومات على ابن واحد: وهو المرحوم المغفور المير عبدالحسين وهو جدى انا رأيت به حين كنت ابن بضع سنين كان موقراً متبجلاً صاحب الوقار والسكينة كان عالماً فاضلاً ومات على اربع بنات وابنين.

اصغرهما خالى المحترم الميرزا عبدالله قطن من ايام ابيه المرحوم بنفسه وامه واخته فى يحيى آباد وهى قريه من قرى قزوین بمسافة اربعة فراسخ وقد حباه الله ولدين بعد ان ناجى ربه (انى وهن العظم منى واشتعل الراس شيباً) فاجابه الله ولم يذره فرد الا انه خير الوارثين وفق الله الاب والابنين لخيرات الدارين.

واما اكبرهما فخالى الاخر المرحوم المعفور المير ابو الحسن الملقب بميرزا سعيد كان متبجلاً موقراً ومن اعيان بلده القزوين الى ان صار طاعنا فى السن ورماه الدهر بارزانه ورماحه وكسر قوس الفلك ريشه وجناحه واصابه النوائب وسوانح العصر وفضائح الدهر وقواصم الظهر وطوارق الابرذان وحوادث الملوان وصوائب الجديدان ان عالم نيل الاشاذ او لم يصب الا نادراً فصبر بالبلا وتسربل بالارزاء الى ان اجاب دعوة ربه بما اجابه ولباه وخلف سبط ذكور واناث ومات الذكر وانقرض الله ذكوراً من صلبه الا اناثاً من ذكوره وذكوراً من اناثه اللهم كثر قليلهم واشف عليهم وبرد غليلهم بحق محمد وآله فهو لاء التائر العضام والقبائل الكرام قد كشفنا حالهم وبيننا مالهم رحمه الله معشر امواتهم وكثر الله امثال احيائهم دفع الله اعدائهم ورفع بلائهم وفقهم الله لما يحب ويرضى وكل واحد منهم فلك الرفعه وسما السماحه

ودائره المجده وقطب النجده ومعدن الكرامه. ومنبع الفخامه ومنار العلم ومدار العمل قد ابرزت بعض مما مدهم واظهرت بعض مكارمهم وصفتى مثالبهم ومعائبهم وسترت مطاعنهم ثم بعد ذلك اوحى اولاً نفس ثم بعد ذلك اوحى من كان منهم ويليق بحاله الى مع انى عن اهل الخزى والنكال والوزر والوبال والتوانى والملال ان بعض المخاديم العظام والعلماء الفخام مع تلك الجلاله والنباله من يرتكب مالا يليق بحاله ولا يلائم جلاله وزين له الشيطان اعماله وترك المرتبه القصوى والمنزله العليا بمتابعه النفس والهوى وحب شهوات الدنيا والله لو طلبنا ما ينفعنا فى الاخره والاولى لوجدنا (والذين جاهدوا فىنا لنهدينهم سبيلنا) الويل ثم الويل الحسرة فالحسرة من الخجلة عن خير البريه وكيف اضاعنا فاضل الطثيه وابن النسبه الصوريه.

شير را بچه همى مائد بدو   توبه پيغمبر چه ميمانى بگو
والمرجو من عموم قدرته وعميم لطفه ان يجعلنا من الاولياء بحق محمد و
آله النجباء النقباء الاتقياء.

توضيح:

۱ - همانطور که مؤلف نضره الناظرين مینویسد / ۳۳۸ صندوق قبر پلاسید مورخ بسال ۹۵۱ است و تا حین تألیف این کتاب صندوق بهمان کیفیت بر روی قبر منصوب ولی این تاریخ ارتباط با سلطنت شاه عباس صفوی ندارد زیرا سلطنت شاه عباس از سال ۹۹۵ تا ۱۰۳۸ مییاشد، ویا انکه احتمال دهیم صندوق را مانند دراز مکان دیگر منتقل کرده باشند.

۲ - علامه تهرانی در الکواب المنتشره / ۵۰۹ مینویسد:

محمد علی التنکابنی دفين تنکابن المعروف فراره به (پیرسید) وهو ابن

العالم الشهيد محمد الخاتون آبادی ...

این مطلب اشتباه و بی اساس است و پلاسید فرزند محمد خاتون آبادی

نیست و هیچ ربطی با سادات خاتون آبادی ندارد.

فهرستها

www.tandis.de
تندیس

- ۱- اشخاص، القاب، خاندانها.
- ۲- جایها، شهرها، مدارس، مقابر، کتابخانهها.
- ۳- کتابها، مجلات.
- ۴- مدارك و مأخذ کتاب.

فهرستهای این کتاب را دخترم
دوشیزه سعادت سماسی (فائقه)
استخراج و مرتب نمود.

اشخاص، القاب، خاندانها

شرح حال اشخاصی با علامت ستاره (*) بعد از شماره صفحه مشخص گردیده.

آقا بزرگ تهرانی، شیخ (مؤلف الذریعه وطبقات اعلام الشیعه) -

۱۰، ۲۰، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۹، ۵۴

۸۸، ۸۹، ۹۵، ۱۲۲، ۱۴۹، ۱۸۷

۲۰۱، ۲۱۵، ۲۲۹، ۲۳۸، ۲۴۱

۲۴۶، ۲۵۵، ۲۵۶، ۲۶۸، ۲۹۰

۳۱۶، ۳۱۸، ۳۳۱، ۳۳۰.

آقا بزرگ حکیم - ۳۲۴.

آقا بزرگ مرشدی = عبدالرزاق بن عطاء الله.

آقا بزرگ = عطاء الله محمد.

آقا بزرگ مجتهد = محمد بن موسی سلیمانی.

آقا بزرگ مشهدی - ۲۹۲.

آقا مجتهد = محمد علی تنکابنی.

آقا نجفی بزرگ اشکوری - ۲۸۱،

۲۸۲.

آقا خان محلاتی - ۷۵.

(آ)

آخوند خراسانی، محمد کاظم -

۱۸، ۲۴، ۳۰، ۳۷، ۶۲، ۸۱، ۸۳

۸۵، ۱۰۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۷۷، ۱۸۷

۲۱۴، ۲۸۰، ۲۸۴، ۲۹۴، ۳۰۳.

آخوندی، خانواده - ۲۶.

آخوندی = ابو جعفر بن میر

محمد حسین، امام.

آخوندی = ابوالحسن بن میر

محمد حسین تنکابنی

آخوندی = علی بن میر محمد

حسین تنکابنی.

آشتیانی، میرزا حسن - ۱۷۷،

۲۱۴، ۲۱۵، ۲۲۶، ۲۷۸، ۲۹۲.

آقا امام، سید - ۱۶۴.

- آل محمد - ۳۴۷. ابراهیم بن معصوم حسینی
آل حبیب = هادی. قزوینی - ۳۳۰.
- ابراهیم نجف آبادی - ۲۴۲.
ابراهیم بن یوسف، سید - ۳۴۰.
ابراهیم کرباسی - ۴۳.
ابن ابی اصیبعه - ۱۰.
- (۱)
- ابراهیم ابو ثابت تنکابنی - ۲۳*.
ابراهیم بن اسماعیل اشکوری
گورچی - ۲۳*.
ابراهیم اشکوری - ۱۵۳.
ابراهیم تنکابنی - ۹۱، ۹۳، ۹۶.
ابراهیم تنکابنی، میرزا - ۲۲۷.
ابراهیم بن حسین تنکابنی -
۲۴*.
ابراهیم بن حمزه تنکابنی - ۹۷،
۹۸.
ابراهیم شیرازی = صدر
المتألهین.
ابراهیم قزوینی، سید (صاحب
ضوابط الاصول) - ۶۱، ۱۲۴، ۱۹۶،
۲۳۴.
ابراهیم بن محمد رحیم
خلعت بری - ۲۴*، ۲۵.
ابراهیم بن محمد مقیم - ۳۳۹.
ابراهیم معافی (دو هزاری) -
۲۵*.
ابن بابویه - ۳۳۳، ۳۳۴.
ابن حجر - ۱۰.
ابن خلکان - ۱۰.
ابن اسحق شیرازی - ۱۱.
ابن اسفندیار - ۲۹۵.
ابن شاکر - ۱۰.
ابن شبه - ۱۰.
ابن شهر آشوب ساروی - ۱۱.
ابن عساکر - ۱۰.
ابن الفارض - ۲۶۴.
ابن النجار - ۱۰.
ابن الندیم - ۱۲.
ابو تراب بن جواد ابکائی -
۳۰۳*.
ابو ثابت بن توفیق تنکابنی - ۲۳،
۲۶*.
ابو جعفر بن باقر - ۳۴۴.
ابو جعفر بن محمد شفیع، سید -
۳۴۶.
ابو جعفر بن محمد حسین

- آخوندی - ۲۶، * ۱۹۶.
- اشکوری - ۳۰، *.
- ابوالحسن بن ابوالفضل واعظی -
- ابوالحسن بن عبدالغنی، سید -
- ۱۶، ۲۷، * ۳۶، ۹۹، ۱۴۷، ۱۸۷.
- ۳۴۲.
- ابوالحسن اصفهانی، سید - ۳۷،
- ۴۲، ۱۰۰، ۱۰۶، ۲۴۲، ۲۸۲، ۳۰۲،
- ۳۰۷، ۳۰۹، ۳۱۴، ۳۳۲.
- ابوالحسن تنکابنی، سید - ۲۸، *،
- ۲۱۵.
- ابوالحسن تنکابنی، سید -
- ۲۹۹، *.
- ابوالحسن تنکابنی، مولی - ۲۸، *.
- ابوالحسن تنکابنی - ۳۴، ۸۱.
- ابوالحسن جلوه، میرزا - ۱۲۹،
- ۱۳۰، ۱۳۲، ۱۳۴، ۱۷۷، ۲۲۶، ۲۹۲.
- ابوالحسن جیلانی - ۳۲.
- ابوالحسن بن حسین کلان
- محلہ ای رانکوهی - ۲۹، *.
- ابوالحسن حسینی اشکوری -
- ۳۰.
- ابوالحسن حسینی تنکابنی - ۴۳.
- ابوالحسن حسینی تنکابنی،
- حاجی - ۱۴۱.
- ابوالحسن حقیقی = هادی بن
- جعفر.
- ابوالحسن رفیعی، سید - ۲۶۸.
- ابوالحسن بن عباس حسینی
- ۳۱، *.
- ابوالحسن علوی - ۱۳۱.
- ابوالحسن علوی بی نیازی، سید -
- ۳۱، *.
- ابوالحسن علی العسکری - ۶۹.
- ابوالحسن گیلانی رودباری - ۸۳،
- ۸۴.
- ابوالحسن حسینی اشکوری
- نجفی - ۴۲.
- ابوالحسن بن صالح تنکابنی -
- ۲۸، *.
- ابوالحسن بن میر عبدالحسین
- (میرزا سعید) - ۳۴۷.
- ابوالحسن بن محمد بن سید ابو
- علی - ۳۰۱.
- ابوالحسن بن محمد حسین، سید
- ۳۴۷.
- ابوالحسن بن میر محمد حسین
- آخوندی تنکابنی - ۳۱، *.
- ابوالحسن بن محمد صادق
- حسینی تنکابنی - ۳۲، *.
- ابوالحسن میر ابوطالبی، سید -
- ۲۹۹، ۳۰۸، ۳۱۳.
- ابوالحسن المؤید بالله الهارونی -

۴۷. ابوالفضل (ع) - ۱۰۰.
- ابوالحسن بن هادی (بزرگ)، سید - ۳۴۲.
- ۶۹، ۷۰، ۷۱. ابوالفضل جعفر، سید ابیض -
- ابوالحسن الهارونی = احمد المؤید بالله .
۱۵۳. ابوالفضل شریعتی -
- ابوالفضل بن میرزا طاهر تنکابنی -
- ۳۴، ۸۸. ابوالحسن بن یحیی خلعتبری (فصیح) - ۳۲، ۳۳.
۷۰. ابوالفضل بن محمد شهریار - ۶۹،
- ابوالحسن علی - ۲۸۸.
- ۲۷، ۳۵، ۲۰۴. ابوالفضل بن ملامحمد واعظی -
- ابوالحسن الهارونی = احمد المؤید بالله.
- ۳۵ - ۳۵. ابوالفضل بن موسی علامه -
- ۳۶، ۱۹۷، ۲۷۵. ابوالحسن = صمصام الدین بن محمد علامه.
۳۷. ابوالقاسم اشکوری - ۹۴.
۸۱. ابوالقاسم اشکوری، سید - ۳۴۱.
۳۸. ابوالقاسم تنکابنی -
۱۸۲. ابوالقاسم تنکابنی - ۳۴۱.
۳۴۳. ابوالقاسم بن حسین، سید -
- ابوالقاسم حسینی اشکوری -
- ۳۹، ۴۰. الطائر بآئید الله.
۱۰. ابوطالب مرشد، سید - ۲۹۹.
- ابوطالب یحیی = الناطق بالحق
۱۰. ابوطیب التقی الفاسی -
۲۹۱. ابوالقاسم حسینی تنکابنی -
۲۹۵. ابوالعباس، سید -
۲۹۵. ابوالقاسم جعفر موسوی
۷۱. ابوعبدالله، شیخ -
- خونساری، میر سید - ۳۲۸.
۶۹. ابوعبدالله حسین -
- ۱۴۸، ۲۳۳، ۲۲۹، ۲۲۸، ۱۸۰. ابوالقاسم خوئی، سید -
- ابوالقاسم صدر العلماء - ۱۴۷.
۳۴. ابوالفتوح بن ابی الحسن تنکابنی

- ابوالقاسم بن عبدالغنی - ۳۴۲.
- ابوالقاسم قمی، حاج - ۲۳۱.
- ابوالقاسم کوکبی، سید - ۱۸.
- ابوالقاسم بن میر محمد حسین مقدسی - ۳۸، * ۳۹.
- ابوالقاسم بن معصوم اشکوری، سید - ۳۹، * ۷۵.
- ابوالقاسم بن مؤید بالله - ۴۰، * ۴۱.
- ابوالقاسم نحوی - ۲۴۱.
- ابو محمد صدر الدرالدین = موسی بن محمد.
- ابو نصر حسین - ۳۰۱.
- ابو نعیم اصفهانی - ۱۰، ۱۱.
- ابو ولی شیرازی - ۹۲.
- احمد بن ابو جعفر، سید - ۳۴۵.
- احمد بن ابوالحسن حسینی اشکوری - ۴۱، * ۴۲، ۱۴۸.
- احمد بن ابوالحسن حسینی تنکابنی - ۴۳، *.
- احمد احسائی، شیخ - ۳۱، ۳۲، ۳۹، ۱۰۲، * ۱۰۶، ۲۰۵.
- احمد اشکوری - ۸۴، ۲۳۶.
- احمد اشکوری، میرزا - ۴۴، *.
- احمد اشکوری، میرزا - ۱۵۳.
- احمد بدبوچالی - ۴۴، * ۴۵.
- احمد تنکابنی - ۴۵، *.
- احمد بن حسین طیب تنکابنی - ۴۶، *.
- احمد بن حسین المؤید بالله الهارونی - ۴۶، *.
- احمد بن حسین بن هارون - ۴۷.
- احمد حسینی تنکابنی - ۳۰۰، *.
- احمد خونساری، سید - ۲۴۲.
- احمد بن زین العابدین علوی حسینی عاملی اصفهانی - ۳۱۵.
- احمد شاه قاجار - ۴۵، ۷۱.
- احمد بن عبدالرزاق تنکابنی - ۴۷، *.
- احمد بن عطاء الله مرشد - ۴۸، *.
- احمد بن علی تملی اشکوری - ۴۹، *.
- احمد بن علی حسینی اشکوری - ۲۹، ۴۹، * ۱۵۸، ۱۵۹، ۲۰۹، ۲۴۵.
- احمد بن فضل الله حسینی اشکوری - ۵۱، *.
- احمد فریدنی - ۲۷۹.
- احمد بن محمد تنکابنی کینمی - ۵۱، * ۱۹۷.
- احمد بن محمد شیخ الاسلام - ۳۴۱.

- احمد بن امیر محمد حسین
حسینی تنکابنی - ۵۲*.
- احمد بن میر محمد حسین
حسینی، سید - ۵۴، ۳۰۹، ۳۴۱، ۳۴۲.
- احمد بن محمد حسین شریف
حسینی تنکابنی - ۵۳*، ۵۴، ۱۸۹.
- احمد بن میر محمد حسین بن
عبدالمطلب حسینی - ۵۲.
- احمد مزلقانی، شیخ - ۳۵.
- احمد مستنبط، سید - ۲۱.
- احمد بن منصور سماوی - ۱۷.
- احمد نراقی، مولی - ۲۰۸، ۳۴۶.
- احمد نیریزی - ۳۴۶.
- احمد خان منجم باشی حاکم
الملک - ۱۴۶.
- ادوارد براون - ۲۵۴.
- ادیب تهرانی - ۲۲۰، ۲۴۱.
- ادیب طوسی = محمد امین بن
محمد حسین.
- ادیب نیشابوری - ۳۰۲.
- اردشیر تنکابنی، کاکو - ۵۵.
- ارسطو - ۱۹۱.
- ارسلان بن امیر اسعد خلعتبری -
۵۷، ۵۶*.
- ارغوان خانم - ۵۷.
- استالین - ۲۱۱.
- استبصاری = محمد، میرزا.
- اسحق اشکوری - ۱۵۳.
- اسحق شیخ الاسلامی چاکسی -
۲۱۱، ۲۸۱.
- اسدالله تنکابنی - ۵۷*.
- اسدالله خلعتبری - ۵۸*.
- اسدالله رشتی - ۱۲۵.
- اسدالله بن صدرالدین تنکابنی،
سید - ۳۰۰*، ۳۳۱.
- اسدالله صفوة الملك مشرقی -
۵۸*.
- اسدالله بن عباس اشکوری -
۵۹*.
- اسدالله قزوینی - ۱۰۰.
- اسدالله بن محسن، سید - ۳۴۰.
- اسدالله بن نظر علیخان تنکابنی -
۶۰*.
- اسدیان، عیسی - ۳۰۴.
- اسنکدر - ۱۲، ۲۸۷.
- اسکندر شیخی - ۲۸۶.
- اسماعیل بن احمد سامانی -
۱۸۳.
- اسماعیل اشکوری - ۹۸.
- اسماعیل اشکوری گورچی - ۲۳.
- ارسلان خلعتبری، دکتر - ۳۳.

- اسماعیل اعرج، مولی - ۱۱۸.
 اسماعیل بلدهای - ۶۱، * ۶۵.
 اسماعیل تنکابنی، دکتر - ۲۲۷.
 اسماعیل تنکابنی، شیخ ۶۲، * ۸۵.
 اسماعیل تنکابنی، مولی - ۶۲، * ۸۵.
 اسماعیل خاجوئی، ملا - ۹۲.
 اسماعیل خلعتبری، دکتر - ۳۳.
 اسماعیل خلعتبری - ۱۴۴.
 اسماعیل رانکوهی - ۳۰۴.
 اسماعیل بن رفیع اشکوری - ۶۳، * ۶۳.
 اسماعیل شیخ الاسلامی چاکی - ۱۹۱، ۲۱۱، ۲۸۱.
 اسماعیل بن کاظم بن میر محمد مقیم تنکابنی، سید - ۳۱، ۴۸، ۸۸، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۴۰، ۱۴۲، ۱۸۹، ۲۰۵، ۲۱۲، ۲۸۶، ۳۴۰.
 اسماعیل کشکوئی، ملا - ۳۵، ۶۵، ۱۵۴، ۱۷۱.
 اسماعیل بن محمد رحیم خلعتبری - ۶۳، * ۶۳.
 اسماعیل بن محمد علی کشکوئی - ۱۷۳، * ۶۴.
 اسماعیل بن محمد واعظی کشکوئی - ۶۴، * ۲۰۴.
 اسماعیل منجم، شیخ - ۱۶۲.
 اسماعیل بن میر عمادالدین - ۳۰۰.
 اسماعیل خان مجتهد تنکابنی - ۶۴.
 اسماعیلیان، اسدالله - ۱۶۴.
 اسماعیلیه، اسماعیلی، اسماعیلیان (مذهب) - ۴۷، ۷۵، ۲۸۸.
 اشرف افغان - ۱۲.
 اشکوری = ابراهیم بن اسماعیل گورچی.
 اشکوری = ابوالحسن بن عباس.
 اشکوری = ابوالقاسم، سید.
 اشکوری = ابوالقاسم بن معصوم حسینی.
 اشکوری = احمد، میرزا.
 اشکوری = احمد بن الحسن حسینی.
 اشکوری = احمد بن علی ثملی.
 اشکوری = احمد بن علی حسینی، سید.
 اشکوری = احمد بن فضل الله حسینی.
 اشکوری = اسدالله بن عباس.
 اشکوری = اسماعیل بن رفیع.

- اشکوری = پيله فقيه. اشکوری = صدر المعالی رحيم
اشکوری = جعفر بن قطب الدين. آبادی.
اشکوری = جعفر بن معصوم، اشکوری = عبد الباقي، سيد.
سيد. اشکوری = عبدالسلام بن محمد
اشکوری = جلال بن علی. امين سلکوتی.
لاهیجی. اشکوری = عبدالصمد بی بالانی.
اشکوری = جواد لاهوتی. اشکوری = عبد الصمد بن جعفر
اشکوری = حسن. قلبی بیک.
اشکوری = حسن بن ابوالقاسم. اشکوری = عبد الوهاب بن پيله
اشکوری = حسن بن علی، میرزا. فقيه.
اشکوری = حسن بن علی اشکوری = حسن بن علی
حسینی. اشکوری = حسن نجفی، سيد.
اشکوری = حسین بن اسماعیل. اشکوری = علی بن عبد الوهاب.
اشکوری = حسین بن عباس، اشکوری = علیرضا بن کربلائی
سيد. اشکوری = حسین فقيه، شيخ.
اشکوری = حسین بن محمد اشکوری = غلامعلی، شيخ.
اشکوری = فقيه حامد. اشکوری = فیهروزان، امير.
قاسم. اشکوری = رجبعلی بن شاهنظر.
اشکوری = رجبعلی بن میرزا اشکوری = کامظم سادات.
محمد. اشکوری = کیاملک هزار اسپي.
اشکوری = محمد بن اسدالله اشکوری = محمد علی، شيخ.
اشکوری = محمد علی بن اشکوری = رضا بن کربلائی قنبر
لیماکوبری. اشکوری = رمضانعلی بن محمد
احمد. اشکوری = محمد علی بن مهدی.

- معصوم حسینی. امام زمان - ۷۰.
- اشکوری = محمد بن کاظم. امامیه - ۴۷.
- اشکوری = مرتضی بن معصوم حسینی. ام الحسن بن علی - ۱۰۸.
- اشکوری = معصوم بن جعفر حسینی دیلمی. املمشی = حبیب اللہ گیلانی، میرزا.
- اشکوری = موسی مدرسی، امیر اسعد = ناصر قلی بن علی سید. قلی سالار منمخ.
- اشکوری = مهدی بن مولی امیر اسعد، علی قلی خان بن محمد ولیخان تنکابنی خلعتبری - ۱۷۵، ۱۷۴، ۱۲۷، ۱۲۳، ۷۱، ۵۶، ۱۹۳، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۶۱، ۲۶۳، ۲۸۰.
- اشکوری = هادی بن حسینی. امیراکرم - ۲۶۲.
- اشکوری = هاشم بن حسن، میرزا. امیرجهان لاهیجی - ۱۰۹.
- اشکوری = نصر اللہ خان خلعتبری. امیر کیا لاهیجانی - ۲۸۶، ۵۵.
- اشکوری = هادی بن حسینی. افغانی، مدرس - ۱۸.
- اشکوری = هاشم بن حسن، میرزا. افلاطون - ۱۹۱.
- اشکوری = هادی بن حسینی. افندی = عبد اللہ، میرزا. امیراکرم الملك = محمد بن امیر اسعد خلعتبری.
- اشکوری = هادی بن حسینی. الوند سلطان بن حسین خان فیروز جنگ خلعتبری - ۶۵.
- اشکوری = هادی بن حسینی. الموتی - ۴۹.
- اشکوری = هادی بن حسینی. اللہ وردی کرکبودی، ملا - ۱۴۸.
- اشکوری = هادی بن حسینی. امام = ابوجعفر بن میر محمد حسین، سید. ایازی مازندرانی - ۱۴۸.
- اشکوری = هادی بن حسینی. ایوب اشکوری - ۱۰۵.

۳۱۰*، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۴.

بغدادی، خطیب - ۹.

بلدهای = اسماعیل، ملا.

بلدهای = باقر بن اسماعیل.

بلدهای = قاسم بن حسین، ملا.

بلدهای = علی بن محمد میرزا

طبرستانی.

بنی العباس - ۱۸۰.

بنی فقیه - ۸۷، ۱۳۰.

بهائی، شیخ محمد، بهاء الدین

عاملی - ۸۷، ۹۱، ۱۲۶، ۲۲۱، ۲۴۵،

۲۴۶، ۲۵۰، ۲۵۱.

بهادر علی - ۲۸۷.

بهادر نظام = عباس نکوئی.

بهادری = مسلم.

بهارى = علی اصغر.

بهرام طالقانی، ملا - ۶۶*.

بهرز فریدنی - ۲۷۹.

بهبزاد - ۳۳.

بوذر جمهر - ۳۳.

بوعلی سینا، شیخ الرئيس - ۹۷،

۱۲۴، ۱۳۲، ۱۳۴، ۲۳۵، ۳۱۹.

بی بالانی = عبدالصمد اشکوری.

بی نیازی = ابوالحسن علوی.

(ب)

بابویه = ابو بابویه (منتخب

الدین).

بادکوبی - ۴۲.

باقر اشکوری - ۱۰۱.

باقر بن اسماعیل بلدهای - ۶۲،

۶۵*.

باقر خلعتبری، حاج - ۲۷۶.

باقر زنجانی، میرزا - ۴۲..

باقر لاهیجی، حاج - ۳۱۴.

باقر بن محمد رضا، سید - ۳۴۴.

باقر مومنی - ۶۶*.

باکی هاشمی = محسن بن مهدی.

بامداد - ۲۷۷.

بایزید روملو - ۱۰۳.

بحر العلوم - ۳۲۹.

بدریکه - ۳۳۸، ۳۳۹.

بدر الدین حسن عاملی - ۹۳.

بدبوچالی = احمد، میرزا.

بدلیسی = شرف الدین.

بروجردی = آیت الله العظمی

حاج آقا حسین.

بسمل، میر محمد بن حسین -

تقی اصفهانی، مولی - ۲۲۴.

تقی بن حسین، سید - ۳۴۵.

تقی حسینی حجازی - ۲۶۷.

تقی بن میر عبدالمطلب، سید -

۳۴۷.

تقی الدین العزی - ۱۱.

تقی مشاط، کربلائی - ۲۹۹.

تملی = احمد بن ملا علی

اشکوری.

تملی = علی بن احمد اشکوری.

تنکابنی = ابراهیم بن ابو ثابت.

تنکابنی = ابراهیم بن حسین.

تنکابنی = ابو ثابت بن توفیق.

تنکابنی = ابوالحسن.

تنکابنی = ابوالحسن بن

ملا صالح.

تنکابنی = ابوالحسن بن میر

محمد حسین.

تنکابنی = ابوالفتح بن ابی

الحسن.

تنکابنی = ابوالفضل بن میرزا

طاهر.

تنکابنی = ابوالقاسم، سید.

تنکابنی = احمد، سید.

تنکابنی = احمد بن ابوالحسن

حسینی.

(پ)

پرویز خلعتبری - ۶۶، ۶۷.

پرویز خلعتبری، دکتر - ۳۳.

پروین اعتصامی - ۱۵۱.

پلا سید علی - ۳۱۱، ۳۱۳، ۳۳۱.

پلا سیدی - ۳۰۸، ۳۰۱.

پور قاسم = هاشم، ملا.

پهلوی - ۷۷.

پیر سید، پیر سید علی پلا سید -

۳۱۲، ۳۳۱.

پیلہ فقیہ اشکوری - ۶۷، ۶۸،

۷۶، ۱۶۱، ۱۷۸.

(ت)

تاج الدین حسین بن سید شرف

الدین - ۳۰۰.

تارک محلہ ای = علی، ملا.

ترانہ عادل دخت خلعتبری -

۶۸.

تشکوئی = صمد خان بن موسی.

تفضلی = محمود.

- تنکابنی = احمد بن حسین طیب.
تنکابنی = احمد بن عبدالرزاق.
تنکابنی = احمد بن امیر محمد حسین حسینی.
تنکابنی = احمد بن محمد حسین شریف حسینی.
تنکابنی = احمد خان، میرزا.
تنکابنی = اسماعیل، شیخ.
تنکابنی = اسماعیل، مولی.
تنکابنی = اسدالله.
تنکابنی = اسدالله بن نظر علیخان.
تنکابنی = جعفر، شیخ.
تنکابنی = جمشیدخان بن حبیبالله سردار کبیر.
تنکابنی = حبیبالله.
تنکابنی = حسن، شیخ.
تنکابنی = حسن بن ابی الحسن.
تنکابنی = حسن بن علی لبنانی.
تنکابنی = حسن فقیه، مولی.
تنکابنی = حسن بن محمد تقی، سید.
تنکابنی = حسین.
تنکابنی = حسین بن ابراهیم.
- تنکابنی = حسین بن ابراهیم بن حمزه.
تنکابنی = حسین بن محمد، شیخ.
تنکابنی = حسین بن هادی، شیخ.
تنکابنی = خورمحمد.
تنکابنی = سلیم بن سلیمان گیلانی.
تنکابنی = سلیمان بن محمد جیلانی.
تنکابنی = سلیمان بن محمد رفیع.
تنکابنی = صادق، سید.
تنکابنی = صادق بن حاجی آقا مجتهد.
تنکابنی = صادق بن عبدالله حسینی.
تنکابنی = صدرالدین، سید.
تنکابنی = صدرالدین محمد بن ابی القاسم.
تنکابنی = طاهر بن فرجالله، میرزا.
تنکابنی = عبدالله، شیخ.
تنکابنی = عبدالله بن میر

محمد.	زین العابدین.
تنکابنی = کاظم بن صفی اللہ.	تنکابنی = عبدالحسین بن ابی الحسن.
تنکابنی = محسن، سید.	تنکابنی = عبدالرفیع.
تنکابنی = محسن بن عبدالکریم، ملا.	تنکابنی = عبدالعظیم بن میر عطاء اللہ.
تنکابنی = محمد.	تنکابنی = علی، شیخ.
تنکابنی = محمد تقی، سید.	تنکابنی = علی، ملا.
تنکابنی = محمد جعفر بن محمد.	تنکابنی = علی بن حسن، سید.
تنکابنی = محمد حسن، میرزا.	تنکابنی = علی بن حسن، ملا.
تنکابنی = محمد حسین جعفر.	تنکابنی = علی بن فقیہ حسن.
تنکابنی = محمد حسین بن حسن لبنانی.	تنکابنی = علی قزوینی، سید.
تنکابنی = محمد حسین بن محمد رضا.	تنکابنی = علی بن میر محمد حسین آخوندی.
تنکابنی = محمد رضا، شیخ.	تنکابنی = علی بن محمد حسین، سید.
تنکابنی = محمد زمان بن حاجی مرادخان.	تنکابنی = علی بن محمد حسین، ملا.
تنکابنی = محمد بن سلیمان، میرزا.	تنکابنی = علی ہندی، سید.
تنکابنی = محمد شریف بن محمد نجف.	تنکابنی = فتحعلی.
تنکابنی = محمد صادق، شیخ.	تنکابنی = فرج اللہ بن آقا گل محمد کلارستاقی.
تنکابنی = محمد صادق بن محمد.	تنکابنی = فریدون.
	تنکابنی = فضلاللہ بن صدرالدین

تنکابنی = محمد بن صادق
حسینی.

تنکابنی = محمد بن صادق بن
حاجی مراد.

تنکابنی = محمد صالح بن
محمد حسین.

تنکابنی = محمد بن عبدالفتاح
سراب.

تنکابنی = محمد علی (آقا
مجتهد).

تنکابنی = محمد علی بن
محمد باقر.

تنکابنی = محمد علی بن
محمد صالح.

تنکابنی = محمد کاظم بن
صفی الله دیلمی.

تنکابنی = محمد کاظم بن
عبدالعلی مشرقی.

تنکابنی = محمد کریم بن صفی
الله.

تنکابنی = محمد کریم بن محمد
صادق.

تنکابنی = محمد بن محمد کاظم.
تنکابنی = محمد نصیر بن مولی

حسن.

تنکابنی = محمد نصیر بن
صدرالدین.

تنکابنی = محمد بن نورعلی.
تنکابنی = محمد یوسف

حسینی.
تنکابنی = محمد یوسف، مولی.

تنکابنی = محمد هاشم بن محمد
حسین.

تنکابنی = مهدی بن داود.
تنکابنی = هدایت الله.

توفیق تنکابنی - ۲۳، ۲۶.
تهرانی، طهرانی = علامه آقا بزرگ

مؤلف الذریعه وطبقات.

(ث)

الثائر بالله ابو الفضل جعفر (سید
ابيض) - ۶۹، ۷۰، ۷۱.

(ج)

جالینوس - ۱۹۱.
جعفر اشکوری لاهیجی - ۷۴.

- جعفر تنکابنی - ۷۲* .
 جعفر تنکابنی، شیخ - ۷۲*، ۷۳.
 جعفر جیلانی - ۱۵۵.
 جعفر بن حسن حسینی - ۲۸۸.
 جعفر حسینی دیلمی اشکوری - ۲۷۱.
 جعفر سبجانی - ۳۶.
 جعفر الصادق (ع)، امام - ۱۷۸.
 جعفر بن فضل اللہ تنکابنی - ۱۸۲.
 جعفر بن فضل اللہ مشایخی - ۷۴* .
 جعفر بن قطب الدین محمد اشکوری - ۷۴* .
 جعفر کبیر، شیخ (صاحب کشف الغطاء) - ۶۳، ۳۲۰.
 جعفر بن معصوم حسینی اشکوری، سید - ۴۰، ۷۵* .
 جعفر بن محمد رحیم شریعتمدار خلعتبری - ۷۳*، ۷۵.
 جعفر قلی خان بن امیر اسعد خلعتبری - ۷۱*، ۷۲، ۲۲۶، ۲۷۷.
 جعفری = محمد رضا بن نصر اللہ، شیخ.
 جعفری = محمد صادق بن نصر اللہ، شیخ.
 جعفری = نصر الدین محمد رضا، شیخ.
 جلال الدین تنکابنی - ۱۵۹.
 جلال الدین بن میرزا جعفر خلعتبری (عدل) - ۷۵* .
 جلال الدین بن علی اشکوری لاهیجی - ۷۶* .
 جلال الدین محمد - ۵۵.
 جلال الدین بن سید مرتضی - ۳۰۰.
 جلال همائی (سنا) - ۱۳۲، ۱۳۴.
 جلیجانی تنکابنی - ۲۰۷.
 جلوہ = میرزا ابوالحسن.
 جلیلی = محمد علی تنکابنی.
 جمال الدین = عادل خلعتبری جمال الدین القفطی - ۱۱.
 جمشید خان سردار کبیر تنکابنی - ۷۶*، ۷۷.
 جواد اشکوری - ۱۰۰، ۱۵۸.
 جواد بن ابوطالب، سید - ۳۴۲.
 جواد بلاغی، شیخ - ۳۳۲.
 جواد پیرسیدی - ۳۱۰.
 جواد تبریزی، میرزا - ۱۴۸.
 جواد بن عبدالباقی حسینی

- تنکابنی - ۳۰۱* .
 حبیب‌الله بن احمد امجدالاطباء
 جواد بن قاسم مجد ابکائی - ۵۳-
 ۳۰۲* .
 حبیب‌الله تنکابنی - ۷۸* ، ۷۹ .
 حبیب‌الله رشتی، گیلانی،
 جواد لاهوتی اشکوری - ۷۷* .
 جواد نوشین - ۷۸* .
 جواد خان نیک نام - ۲۶۶ .
 جویبارہ ای - ۳۲۱ .
 حبیب‌الله بن علی مشایخی،
 جیلانی = حسین بن محمد قاسم
 اشکوری .
 دکتر - ۷۹* .
 حبیب‌الله بن محسن، سید -
 ۳۴۰ .

(چ)

- حبیب‌الله بن ولیخان
 ساعدالدوله خلعتبری، سرتیپ -
 ۷۷، ۷۹* ، ۸۰ ، ۲۶۱ .
 حبیبی = محمد ابراهیم .
 حجازی = مرتضی بن سید تقی .
 حجت کوهکمری، محمد - ۳۷ ،
 ۱۷۴ ، ۲۲۰ ، ۲۴۲ .

(ح)

- حرائری = عبداللطیف سماوی
 تنکابنی .
 حرائری = عبدالکریم یزدی،
 شیخ .
 حر عاملی، شیخ محمد بن حسن
 - ۱۱ ، ۵۰ ، ۲۰۱ .
 حسام‌الدین حکیم باشی - ۱۷۵ .
 حسن بن ابی الحسن تنکابنی -
 ۸۰* ، ۸۱ .
 حسن بن ابوالقاسم اشکوری -
 حافظ - ۲۷ .
 حامد اشکوری، فقیه - ۷۸* .
 ۸۱* .

- حسن اشکوری - ۸۲* .
- حسن اشکوری، میرزا - ۸۴* .
- حسن اشکوری نجفی - ۸۳* .
- حسن الافطس بن العلی الاصغر - ۳۰۱ .
- حسن الامین - ۱۷ .
- حسن بن بویه - ۷۰ .
- حسن تنکابنی، شیخ - ۸۳* .
- حسن تنکابنی، فقیه - ۸۶، ۸۷* .
- حسن تنکابنی جیلانی - ۲۵۹ .
- حسن بن سید جلال الدین - ۳۰۰ .
- حسن بن جواد پیر سیدی - ۳۱۰ .
- حسن جیلانی - ۳۲۸ .
- حسن بن سید حسن - ۳۰۰* .
- حسن بن حسین، سید - ۳۴۳ .
- حسن خان خلعتبری - ۲۱۱ .
- حسن رضازاده - ۳۰۳* .
- حسن بن شرف الدین، سید - ۳۰۰ .
- حسن شیروان محله‌ای، میرزا - ۸۹* .
- حسن طباطبائی قمی، سید - ۲۱ .
- حسن عامر - ۳۲۴ .
- حسن عاملی - ۹۳ .
- حسن بن عبداللہ حسینی - ۲۸۸ .
- حسن بن عبدالوہاب، سید - ۳۴۵ .
- حسن بن علی بن ابی طالب، امام مجتبیٰ (ع) - ۴۷، ۲۲۳ .
- حسن بن علی اشکوری، میرزا - ۸۴*، ۱۵۳ .
- حسن بن علی تنکابنی، مولی - ۲۲۲ .
- حسن بن علی تنکابنی لبنانی - ۸۶، ۸۵* .
- حسن بن علی حسینی اشکوری - ۴۹، ۶۲، ۸۵* .
- حسن فقیه تنکابنی، مولی - ۸۷* .
- حسن کاشف الغطاء، شیخ - ۱۹۶ .
- حسن کرمانشاهی - ۳۳۱ .
- حسن لاهوتی، شیخ - ۲۸۴ .
- حسن بن محمد تقی تنکابنی، سید - ۸۹*، ۲۱۵ .
- حسن بن محمد علی اشکوری - ۲۸۹ .
- حسن صدر - ۵۰ .
- حسن طبرستانی - ۱۶۳ .

۲۹۲. حسین استرآبادی - ۱۰۳.
- حسن بن محسن مرشد - ۱۸۸.
- حسین بن اسماعیل اشکوری - ۹۸*.
- حسن مرشد تنکابنی - ۸۸*.
۲۰۴. حسین اشکوری - ۳۱۴.
- حسن بن مسیح شیروان محله‌ای (فاضل)، میرزا - ۸۹*.
- حسین بادکوبی، سید - ۱۹۲، ۲۹۲.
- حسن مشحون - ۸۹*، ۹۰.
- حسین بروجردی، طباطبائی، آیت الله - ۳۱، ۲۴۲، ۳۱۲، ۳۳۲.
- حسن معافی مدنی، سید - ۱۲۳.
- حسین تنکابنی - ۹۹*.
- حسن معصومی اشکوری - ۲۱۶.
- حسین تنکابنی (حسینا)، ملا - ۹۹*.
- حسن بن محسن مرشد تنکابنی - ۸۸*.
- حسینی - ۴۷.
- حسین تنکابنی - ۱۸۷.
- حسینا = حسین تنکابنی، ملا.
- حسین چورسری - ۳۲۷.
- حسین (آخوندی)، سید - ۱۹۶.
- حسین حسینی تنکابنی - ۳۰۸.
- حسین بن ابراهیم تنکابنی - ۲۴، ۹۱*، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۶، ۹۷، ۱۲۶، ۲۶۰.
- حسین حسیلی اشکوری - ۳۱۴.
- حسین بن حسن تنکابنی لبنانی = محمد حسین بن حسن.
- حسین بن حمزه تنکابنی - ۹۷*.
- حسین خان فیروز جنگ - ۶۵.
- حسین بن امیر ابراهیم حسینی تنکابنی - ۳۳۰.
- حسین خلیلی تهرانی، حاج میرزا - ۱۸۷.
- حسین بن علی بن ابی طالب = سید الشهداء (ع).
- حسین خونساری، آقا - ۹۲، ۹۳، ۲۲۳.
- حسین زرنندی حکیم توپخانه - ۲۷۴.
- حسین بن احمد تنکابنی، طبیب - ۴۶.

- حسین بن زین العابدین (ع) - ۶۹ - ۲۹ .
 ۲۸۸ . حسین مازندرانی - ۴۴ .
 حسین بن سیارستاقی تنکابنی - حسین بن محمد، سید - ۳۰۱ ،
 ۱۷۵ . ۳۴۳ .
 حسین بن میر سعید حسینی قاضی محله‌ای - ۳۳۱ .
 حسین شریف تنکابنی - ۴۶ .
 حسین بن عباس اشکوری، سید - ۵۹ ، ۱۹۱ .
 حسین بن محمد رضا، سید - ۹۹ # ، ۱۵۸ ، ۱۹۲ ، ۲۸۹ .
 حسین بن عبدالصمد العاملی - ۳۴۵ .
 حسین بن محمد قاسم اشکوری - ۲۵۱ .
 حسین بن عبدالمطلب، سید - ۱۰۲ # .
 حسین بن محمد یوسف - ۲۶۴ .
 حسین بن عبد الوهاب، سید - ۳۴۷ ، ۳۱۱ .
 حسین بن موسوی خونساری، سید - ۳۴۵ .
 حسین بن الامیر سید علی - ۳۰۱ .
 حسین بن فضل الله فضل هاشمی - ۱۹۳ .
 حسین بن فضل الله اشکوری - ۱۰۱ # .
 حسین بن نوری، میرزا - ۲۰ ، ۳۹ ،
 ۱۹۵ ، ۲۰۷ ، ۳۲۸ ، ۳۲۹ .
 حسین بن قزوینی، سید - ۲۶۸ ،
 ۳۲۹ .
 حسین بن همدانی، شیخ - ۳۶ .
 حسین بن هادی تنکابنی، شیخ - ۱۰۳ # .
 حسین قمی - ۲۹۲ .
 حسین بن هادی تنکابنی، شیخ - ۱۰۹ ، ۸۹ .
 حسین آفا کفائی خراسانی، حاج شیخ - ۱۵۸ .
 حسین کلان محله‌ای رانکوهی - اشکوری .

- حسینی = ابوالحسن بن محمد
صادق تنکابنی.
- حکیم = محمد تقی بن محمد
صالح، میرزا.
- حسینی = احمد بن ابوالحسن
تنکابنی.
- حکیم = محمد صالح بن
محمد تقی.
- حسینی = احمد بن امیر محمد
حسین تنکابنی.
- حکیم = موسی بن میرزا محمد
تنکابنی.
- حسینی = سلیمان تنکابنی.
- حکیم مؤمن = محمد مؤمن بن
محمد زمان تنکابنی.
- حسینی = عبد الغنی بن حسین
اشکوری.
- حلی، علاقه - ۲۰۸، ۳۲۸.
- حسینی = عظیم بن هادی
تنکابنی.
- حمزه تنکابنی - ۹۷، ۹۸.
- حسینی = محمد بن فضل الله.
- حمزه السهمی - ۱۰، ۱۲.
- حسینی = محمد بن محمد علی.
- حمزه فناری - ۲۹۲.
- حسینی = محمد بن محمد
یوسف.
- حیدرخان بن بایزید روملو -
۱۰۳*.

حقیبی = هادی بن جعفر.

حکیم، آیت الله العظمی سید

محسن - ۱۳، ۱۴۸.

حکیم باشی = محمد بن احمد،

میرزا.

(خ)

خاقانی - ۱۰۷.

خاقان النبی - ۲۴۷.

خان احمد (والی گیلان) - ۲۷۳.

خصالی = عبدالله، میرزا.

حکیم کولبیج - ۲۷۴.

حکیم = محمد باقر بن ابراهیم

رانکوهی.

- خطیب بغدادی - ۹.
 خلعتبری، خاندان، طائفه - ۲۵،
 ۳۳، ۵۷، ۲۶۳، ۳۳۸، ۳۳۹.
- خلعتبری = ابراهیم بن محمد
 رحیم.
- خلعتبری = ابوالحسن بن یحیی.
 خلعتبری = ارسلان بن امیر
 اسعد.
- خلعتبری = اسدالله.
 خلعتبری = اسماعیل خان بن
 محمد رحیم.
- خلعتبری = الوند سلطان بن
 حسین خان.
- خلعتبری = پرویز.
 خلعتبری = ترانه عالذخت.
- خلعتبری = جعفر بن محمد
 رحیم (شریعتمدار).
- خلعتبری = جعفر قلی بن امیر
 اسعد.
- خلعتبری = جلال بن میرزا جعفر.
 خلعتبری = حبیب الله بن
 ولیخان ساعدالدوله.
- خلعتبری = شکر الله بن فتحعلی
 تنکابنی.
- خلعتبری = عادل (جمال الدین).
- خلعتبری = عادل نژاد.
 خلعتبری = عباسعلی بن
 نصرالله.
- خلعتبری = عبدالصمد.
 خلعتبری = عبدالصمد بن
 اسماعیل.
- خلعتبری = عدل الملوك.
 خلعتبری = علیقلیخان بن محمد
 ولی.
- خلعتبری = فخر عادل بنت
 مرتضی قلیخان.
- خلعتبری = محمد بن نورالدین.
 خلعتبری = محمد خان بن امیر
 اسعد اکرم الملك.
- خلعتبری = محمد رحیم بن
 قاسم بیک مجتهد.
- خلعتبری = محمد رضا بن فرج
 الله.
- خلعتبری = محمد ولی بن حبیب
 الله خان.
- خلعتبری = مهدی خان بن
 حاجی صادق.
- خلعتبری = ناصر قلی خان بن
 علیقلی سالار مفخم.
- خلعتبری = نصرالله خان اعتلاء

- الملك. ۱۰۴*، ۲۸۸، ۲۹۶.
- خلعتبری = نورالدین، شیخ. داور - ۱۳۱.
- خلعتبری = یحیی بن محمد دردشتی - ۲۳۱.
- رحیم. دوانی - ۲۴۸.
- خلعتبری = یوسف بن مهدی دوهزاری = ابراهیم معافی.
- خان. دوهزاری = علی بن ابراهیم.
- خلفای بنی امیه - ۱۸۰. دیالمه - ۱۸۳.
- خلیفه، حاجی - ۹۸. دیلمانی - ۸۶.
- خلیفی = محمد، میرزا. دیلمی - ۲۲۹.
- خلیل تنکابنی - ۹۷، ۹۸. دیلمی = محمد کاظم بن صفی
- خلیل بن غازی، فاضل قزوینی - الله تنکابنی.
- ۹۳*، ۹۴، ۲۲۷. دیلمی = معصوم بن جعفر
- خلیل کمره‌ای - ۲۳۱. حسینی اشکوری.
- خمینی، امام - ۱۸، ۱۷۳، ۲۳۱. دیوشلی = شعبان گیلانی، شیخ.
- ۲۶۸، ۲۴۲. دهخدا - ۱۳۱.
- خوئی، آیت الله العظمی سید ده شالی، خانواده - ۱۷۹.
- ابوالقاسم - ۲۲۹.
- خور محمد تنکابنی - ۱۰۴*.
- خونساری، علامه - ۱۰.

(ذ)

- ذوقی = محمد مهدی بن داود تنکابنی.
- ذهبی - ۱۰.

(د)

- داود تنکابنی - ۲۷۶، ۲۵۵.
- داود کیا بن سید هادی کیا علوی -

۱۱۰، ۱۰۴.

رشتی = حبيب الله، ميرزا.

رشتی، حجة الاسلام شفتی -

۱۲۵، ۱۴۲، ۱۵۶، ۲۱۲، ۲۳۶.

رضا استادی - ۱۶۴.

رضا اشکوری - ۱۰۵*.

رضا، امام (ع) - ۱۲، ۸۰، ۲۰۸،

۳۲۴.

رضا حسینی بادکوبی - ۲۹۲.

رضا خان پهلوی، (شاه سابق) -

۸، ۸۹، ۱۳۰، ۱۷۵، ۱۹۳، ۲۰۳،

۲۰۴، ۲۷۰، ۲۸۱، ۲۸۴.

رضا خزائلی - ۹۱.

رضا بن ربیع، سید - ۳۴۵.

رضا حیدر، سید - ۳۶.

رضازاده - ۳۰۳.

رسول اکرم (ص) - ۶۱، ۸۲.

رضا بن عبدالوهاب، سید - ۳۴۵.

رضا بن میرزا مسیح فاضل

(شیروان محله‌ای) - ۱۰۶*.

رضا معرفت - ۱۰۷.

رضا بن کربلائی قنبر اشکوری

لیما کوبری - ۱۰۶*.

رضا نامه نگار، میرزا - ۱۲۱.

رضا بن یحیی، سید - ۳۴۱.

(ر)

رابینو - ۴۷، ۲۵۵.

رازی، محمد زکریای - ۱۳۳، ۵۴.

رافعی، عبدالکریم - ۸۲.

رانکوهی = ابوالحسن بن حسین.

رانکوهی = شعبان بن اسماعیل.

رانکوهی = محمد باقر بن ابراهیم

حکیم.

رانکوهی = محمد شریف بن

شمس الدین.

ربیع بن نصرالله، سید - ۳۴۵.

رجب، شیخ - ۳۰۵.

رجبعلی تبریزی، ملا - ۹۲، ۳۱۵.

رجبعلی بن شاهنظر اشکوری -

۱۰۵*.

رجبعلی بن محمد حسین

سمامی - ۳۰۳.

رحمت علیشاه - ۱۶۸، ۲۷۸.

رحیم آبادی = صدرالمعالی

اشکوری.

رحیم سمامی - ۱۶، ۱۷، ۳۰۳.

رستم‌دار کوهستان، رستم‌دار -

(ز)

- رضا علیشاه - ۲۷۸.
- رضا قلی سنگلجی، میرزا - ۲۹۲.
- رضا قلی میرزا فرزند نادرشاه - ۲۵۴.
- رضا قلی بن یوسف سماسی،
شیخ - ۳۰۳*.
- رضوی - ۹۳.
- رضی بن میر عبدالباقی حسینی
مؤمنی، (واعظ) - ۱۰۷*.
- رضی بن محمدرضا، سید - ۳۴۳.
- رفیع اشکوری - ۶۳.
- رقیه خانم - ۷۳.
- رکابزن حسنی کیا، سید - ۴۱،
۱۰۸*، ۱۰۹.
- رمضانعلی بن محمد مهدی
اشکوری - ۱۱۰*.
- رمضانعلی بن نجفعلی نارنجی -
۳۰۴*.
- روحانی، خاندان - ۱۰۷.
- رودباری = علی، شیخ.
- روملو = حیدرخان بن بایزید.
- روضاتی، علامه سید محمد علی
- ۲۰۱، ۲۰۲، ۳۲۸.
- زاهد گیلانی، شیخ - ۵۳، ۲۷۷.
- زکی بن محمدرضا، سید - ۳۴۳.
- زمان بن نصرالله، سید - ۳۴۶.
- زید بن ابی طالب - ۳۰، ۴۷.
- زیدیه - ۴۷، ۷۰.
- زین الدین العاملی = شهید ثانی.
زین العابدین = سجاد علیه
السلام، امام.
- زین العابدین، دکتر - ۳۲۲.
- زین العابدین حسینی - ۳۳۳.
- زین العابدین بن زکی، سید -
۳۴۳.
- زین العابدین علوی حسینی
عاملی اصفهانی - ۳۱۵.
- زین العابدین غیائی تنکابنی -
۱۱۰*.
- زین العابدین مازندرانی - ۲۷۸.
زهری = محمد.

(س)

- سادات - ۴۷. سپه سالار تنکابن، منصور شاه -
 سادات آخوند محله - ۳۱۲. ۲۶۳.
- سادات پلاسیدی، پیر سیدی - سجاد، امام (ع) - ۱۲، ۷۱.
 سادات حسینی - ۳۷، ۵۳، ۸۱، ۳۳۵، ۳۲۷، ۳۰۸، ۳۰۷.
 سادات خاتون آبادی - ۳۰۰، ۱۷۶، ۲۱۵، ۳۳۱.
 سادات کیائی - ۳۱۳. سردار اکرم = سپهدار (محمد ولیخان).
 سادات معامی - ۳۱۳. سردار معظم = سپهدار (محمد ولیخان).
 سادات مؤمنی - ۳۱۳. سردار کبیر = جمشید خان بن حبیب الله تنکابنی.
 ساروی = ابن شهر آشوب. سراب = محمد بن عبدالفتاح تنکابنی.
 ساعدالدوله، حبیب الله بن سراب = محمد رضا بن محمد تنکابنی.
 ولیخان خلعتبری - ۷۷، ۲۶۱. سراب = محمد صادق بن محمد تنکابنی.
 سالار الدوله قاجار - ۷۱، ۷۲. سعاد سماهی (فائقه) - ۱۹.
 سالار مفخم، ناصر قلی بن علی سعادت علیشاه اصفهانی - ۲۷۸. قلی خان - ۲۸۱.
 سبزه علی سیارستاقی تنکابنی - سعید بن حسین حسینی تنکابنی = ۱۱۱* ۱۷۵.
 سبزواری (ملا هادی) - ۱۳۴، ۳۲۵. سعید حسینی قاضی محله ای - ۳۳۱.
 سبزواری، محقق - ۳۱۶. سعید سماهی (فواد) - ۱۹.
 سبکی - ۱۱. سلطان حسین تابنده (رضا علیشاه) - ۲۷۸.
 سپهدار، سپه سالار = محمد سلطان حسین موسوی صفوی، ولی خان.

- شاه - ۱۴۳، ۲۲۹، ۲۵۴، ۲۶۴. ۲۵۳، ۲۵۴.
- سلطان علی گنابادی، مولی (سلطان علیشاه) - ۲۷۸.
- سلطان محمد صاحب گیل - ۷۰.
- سلطان محمد فریدنی - ۲۷۹.
- سلطان مرادخان، میر - ۲۷۳.
- سلطان مراد (عثمانی) - ۹۷.
- سلطان العلماء اراکی - ۱۶۳.
- سلطان الراءعظین (ملا محمد) - ۲۰۴، ۱۷۲، ۳۵.
- سلکوتی = عبدالسلام بن محمد امین اشکوری.
- سلملی = محسن، ملا.
- سلمان خاقانی، شیخ - ۱۳.
- سلمان بن عقیل هراتی - ۱۱۱، ۱۱۲.
- سلمیم بن سلیمان گیلانی تنکابنی - ۱۱۲، ۱۱۳.
- سلیمان خان عثمانی - ۹۷.
- سلیمان آبادی = سلیمان بن محمد رفیع.
- سلیمان تنکابنی، سید - ۱۱۳.
- سلیمان سخت سری تنکابنی - ۱۱۴.
- سلیمان صفوی، شاه - ۲۴۶.
- سلیمان بن عباس دوم صفوی - ۲۵۴.
- سلیمان کلاموری تنکابنی - ۲۴۳.
- سلیمان گیلانی تنکابنی - ۱۱۲.
- سلیمان بن محمد جیلانی تنکابنی - ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۹۵.
- سلیمان بن محمد رفیع تنکابنی - ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۷۷، ۲۱۴، ۲۷۷.
- سلیمان میان ناحیه‌ای، ملا - ۱۱۸، ۱۱۹.
- سلیمان یزدی، سید - ۳۳۷.
- سلمی = عبدالرحمن.
- سمامی = رضا قلی بن یوسف.
- سمامی = عبداللطیف حائری تنکابنی.
- سمیره (سمامی) - ۱۹.
- سورجانی = محمد حسین اشکوری.
- سیمین خلعتبری، دکتر - ۳۳.
- سیارستاقی = علی مراد بن حسین.
- سیاورزی = عبدالصمد، سید.
- سیاورزی = علینقی.
- سید ابیض = الثائر بالله.

- سیدالشهداء (امام حسین (ع)) - الشرف - ۳۰۰.
- ۳۰، ۳۳، ۴۷، ۱۱۳، ۱۷۱، ۳۰۴. شرف الدین بن سید مجدالدین -
- سیف الدوله - ۱۰۹.
- سیگارودی = محمد باقر بن شریعتمدار = جعفر بن
- ابراهیم حکیم رانکوهی. محمدرحیم خلعتبری.
- سیوطی، عبدالرحمن - ۱۸. شریعتمدار = محمد باقر بن میرزا محمد.
- (ش)
- شالی = غلامعلی بن علمیردان. شریف العلماء مازندرانی - ۳۹،
۲۵۴. شاهرخ بن رضا قلی میرزا - ۲۵۴. شریف کاشف الغطاء، شیخ - ۱۳.
- شاهرخ لواسانی - ۲۷۱. شریعتی، خانواده - ۱۵۳.
- شاه رضا بن علی پلاسید - ۳۳۸. شعبان بن اسماعیل رانکوهی -
- شاهرودی، آیت العظمی سید محمود - ۳۰۷. * ۳۰۴.
- شاه منصور سپه سالار تنکابنی - ۲۷۲. * ۳۰.
- شاه نظر - ۱۱۹. شعبان خراسانی -
- شاه نظر اشکوری - ۱۰۵. شعبان گیلانی دیوشلی، شیخ -
- شاهنظر سمایی - ۱۶، ۱۷. ۲۴، ۳۰، ۳۸، ۶۲، ۸۵، ۱۰۱، ۱۴۰،
- شاهنظر مرشتاوند - ۱۱۹. ۱۴۱، ۱۴۵، ۱۵۷، ۱۷۸، ۲۳۷،
- شاه منصور - ۲۷۳. ۲۷۳، ۳۰۲، ۳۰۹.
- شرف الدین بدلیسی - ۱۱۹. * شنتی = رشتی حجة الاسلام.
- شرف الدین بن حسین بن عماد شکرالله بن فتحعلی خلعتبری
- شرف الدین بن حسین تنکابنی - ۱۲۱، * ۱۲۰، * ۳۰۴.
- شمس الدین حسین تنکابنی - شکرالله کیهان - * ۳۰۴.
- شمس الدین حسینی اشکوری - ۴۳.

- رانکوهی - ۵۹، ۹۹، ۱۹۱. شیرازی، میرزای - ۳۰۱، ۳۲۴.
- شمس الدین گیلانی (گیلانی) - شیرازی = محمد کاظم بن عبدالعلی تنکابنی. ۳۱۷
- شمس الدین محمد بن حمزه فناری - ۲۹۲. شیروان محله‌ای = حسن بن مسیح، میرزا.
- شمس الدین محمد رانکوئی - شیروان محله‌ای = رضا بن مسیح (فاضل). ۳۲۸
- شهاب الدین مرعشی (آیت الله العظمی نجفی) - ۲۰، ۵۳، ۲۶۸. موسی بیگ. شیروانی - ۲۴۶.
- شهریار بن دارا، اسپهد - ۷۰. شهید ثانی - ۹۳، ۲۵۱، ۲۲۹، ۲۳۰.
- شیخ الاسلام = محمد بن اسحق چاکلی.
- شیخ الاسلام = محمد صالح. صاحب جواهر، محمد حسن نجفی - ۱۴۳، ۲۱۲، ۲۳۴.
- شیخ الاسلام محمد بن نبی. صاحب حدائق (شیخ یوسف بحرانی) - ۱۵۷.
- شیخ الاسلامی = نبی بن محمد. صادق اشکوری - ۱۰۱.
- شیخ الشریعه اصفهانی - ۳۷، ۲۳۰، ۲۳۲.
- صادق بن حاج باقر خلعتبری - ۲۷۶.
- شیخ کبیر = محمد بن صدرالدین محمد. صادق تنکابنی، سید - ۱۲۱*.
- شیخعلی اشکوری - ۶۷. صادق تنکابنی، سید - ۲۳۸.
- شیرازی = ابی اسحق. صادق بن حاجی آقا مجتهد تنکابنی - ۱۲۱*، ۱۲۲، ۱۲۷، ۱۹۸.
- شیرازی، شیخ کاظم - ۳۰۷.

(ص)

بن ابراهیم شیرازی - ۲۴، ۸۶، ۹۱،
۹۲، ۹۳، ۹۵، ۹۶، ۱۱۸، ۲۰۴،
۳۱۷.

صدرالدین محمد بن ابی القاسم
تنکابنی، شیخ صدرا - ۹۵، ۱۲۵،
۱۲۶، ۱۸۲.

صدرالدین مشایخی - ۷۴، ۱۰۸.
صدرالدین = موسی بن میرزا
محمد تنکابنی.

صدرالدین بن هاشم، سید -
۳۴۵.

صدرالشریعه = محمد صادق بن
عبدالعلی.

صدر العلماء = عبدالعلی بن
ابوالقاسم.

صدرالمعالی رحیم آبادی
اشکوری - ۱۲۷، *.

صدوق، شیخ - ۲۲۹.
صدیق = محمد یوسف

اشکوری.
صدیق = محمود اشکوری.

صفا - ۱۸۴.
صفر علی لاهیجی، ملا - ۱۹۶.

صفویه، صفویان - ۱۰، ۱۶، ۹۴،
۲۵۴.

صادق حسینی تنکابنی - ۳۱۴.
صادق بن عبدالله حسینی
تنکابنی - ۱۲۳، *.

صادق بن محمد حسین حسینی
تنکابنی - ۱۲۳، *، ۱۲۴.

صادق بن محمد حسین حسینی
- ۳۰۵، *، ۳۱۴.

صادق بن هادی (بزرگ)، سید -
۳۰۶، *، ۳۴۴.

صالح تنکابنی - ۲۳۵.
صالح بن محسن صالحی

جویاره‌ای - ۳۲۰، ۳۲۱.
صالح علیشاه - ۲۷۸، ۲۷۹.

صدرائی اشکوری = محمد علی
بن سید موسی.

صدرالدین احمد بن سید هاشم -
۳۰۰.

صدرالدین تنکابنی - ۲۶۰.
صدرالدین تنکابنی، سید -

۱۲۴، *.
صدرالدین طبیب تنکابنی -

۱۲۶، *.
صدرالدین عاملی - ۳۲۰.

صدرالدین قونوی - ۲۹۲.
صدرالمتألهین، ملا صدرا، محمد

صفوة الملك = اسد الله مشرقی.

صفی، شاه - ۹۳.

صفی الله دیلمی تنکابنی - ۲۴۴.

صفی الله بن علی تنکابنی - ۲۵۲.

صمدخان بن موسی تشکوئی -

* ۱۲۷

صمصام الدین بن محمود علامه -

* ۱۲۸، ۱۲۹.

صهبا - ۱۳۴.

(ط)

طالقانی = بهرام، ملا.

طالقانی = عبدالعلی صدر

العلماء، شیخ.

طالقانی = علی اقا بن ملا مؤمن.

طاووس العرفاء - ۲۷۸.

طاهر حسینی اشکوری، میر -

۱۴۸.

طاهر بن فرج الله تنکابنی، میرزا -

۳۴، ۸۸، ۱۲۹، * ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲،

۱۳۳، ۱۳۴، ۱۸۱، ۱۹۹.

الطایر بتأیید الله = یحیی بن

الحسین.

طباطبائی - محمد کاظم یزدی،

سید.

طیب = محمد استرآبادی.

طیب = محمد محسن پیر

سیدی رامسری.

طیب تنکابنی = احمد بن

حسین.

طیب تنکابنی = صدرالدین.

طیب دوهزاری = محمد بن

علی.

(ض)

ضیاء الادباء تنکابنی - ۲۷۴.

ضیاء الدین، سید - ۱۳۰.

ضیاء الدین اشکوری، سید -

۱۰۱.

ضیاء الدین تنکابنی - ۲۷۹.

ضیاء الدین حجازی - ۲۶۸.

ضیاء الدین ذوقی = محمد

مهدی بن داوود تنکابنی.

ضیاء الدین عراقی، آقا ضیاء -

۳۷، ۱۴۰، ۱۵۷، ۱۷۰، ۲۰۶، ۲۷۳،

۳۳۲.

- طبرستانی = علی بن محمد میرزا
بلده‌ای.
- طبرستانی = مجتبی بن علی،
دکتر.
- طریحی - ۵۰.
- طلوعی = علی اکبر بن علی اکبر
اشکوری.
- طوالش - ۱۶.
- طوسی، شیخ الطائفه محمد بن
الحسن - ۱۱، ۱۲، ۲۶.
- طوسی = محمد امین ادیب.
- طه بهشتی - ۳۱۳.
- طهماسب صفوی، شاه - ۶۷،
۱۶۱.
- عادل نژاد خلعتبری - ۱۳۵*.
- عادل‌دخت = ترانه خلعتبری.
- عباد بن ابوطالب، سید - ۳۰۰.
- عبادالله خلعتبری، دکتر - ۳۳.
- عاملی = حر، حسن.
- عاملی = محسن امین، سید.
- عباس تنکابنی - ۳۶.
- عباس تهرانی - ۲۴۱.
- عباس حسینی اشکوری - ۳۰،
۴۲، ۵۹، ۹۹، ۱۴۸، ۱۹۱.
- عباس شایان - ۲۵۴.
- عباس صفوی، شاه (اول) - ۸۷،
۹۳، ۱۲۶، ۲۴۵، ۲۴۶+، ۲۶۰،
۳۳۸.
- عباس صفوی، شاه (دوم) - ۲۵۴.
- عباس بن عبدالله اشکوری - ۸۹.
- عباس علی بن شاهنظر سمایی -
۱۶، ۱۷.
- عباسعلی شاهرودی - ۲۴۱.
- عباسعلی بن نصرالله خلعتبری -
۱۳۷*.
- عباسعلی فاضل، ملا - ۳۲۴.
- عباس قلی خان - ۲۶۰.
- عباسقلی، سپهد - ۷۱.
- عباس قمی، شیخ - ۲۳۱.
- ظهیرالدین مرعشی، میر - ۴۱،
۷۰، ۲۸۶.
- (ظ)
- ظهیرالدین مرعشی، میر - ۴۱،
۷۰، ۲۸۶.
- (ع)
- عادل خلعتبری (جمال الدین) -
۶۸، ۱۳۵*، ۱۵۰.

- عباس قوچانی هاتف - ۱۸.
- عباس مزارعی روحانی - ۲۳۱.
- عباس نکوئی - ۱۳۶*.
- عبدالله (مدرس هیئت ونجوم) - ۱۳۰، ۱۳۲.
- عبدالله شبر، سید - ۱۷۹.
- عبدالله شیرازی، سید - ۲۱.
- عبدالله صیغم الملك - ۲۰۰.
- عبدالله بن میر عبدالحسین، میرزا - ۳۴۷.
- عبدالله آقا نجفی معلم، سید - ۲۸۸.
- عبدالله مازندرانی - ۳۰.
- عبدالله بن محمد گسگری تنکابنی - ۱۴۰*.
- عبدالله بن منصور سماوی - ۱۷.
- عبدالباقی اشکوری - ۱۴۰*، ۱۴۱.
- عبدالباقی حسینی، میر - ۱۰۷.
- عبدالباقی بن جواد حسینی تنکابنی - ۳۰۲.
- عبدالباقی رزاقی، میرزا - ۲۷۴.
- عبدالباقی سبزواری - ۳۱۵.
- عبدالباقی بن قاسم حسینی تنکابنی - ۳۰۱*.
- عبدالباقی بن هادی بزرگ، سید - ۳۴۴، ۳۴۳.
- عبدالجبار - ۲۹۵.
- عبدالحبیب بن احمد علوی - ۳۱۵.
- عبدالحسین بن ابوالحسن
- عبدالله اشکوری، سید - ۱۹۲.
- عبدالله افندی، میرزا - ۱۰، ۲۴، ۵۱، ۸۶، ۹۳، ۲۲۲، ۲۴۴، ۲۴۷.
- عبدالله انتظام الدوله نوری - ۵۷.
- عبدالله بهبهانی، سید - ۱۹۸.
- عبدالله تنکابنی - ۱۳۷*.
- عبدالله تونی، ملا - ۹۳.
- عبدالله جزائری، سید - ۲۰، ۳۲۹، ۳۳۰.
- عبدالله حسینی اشکوری - ۵۹، ۹۹، ۱۹۱، ۲۸۹.
- عبدالله خصالی، میرزا - ۱۳۸*، ۱۳۹، ۲۸۶.
- عبدالله بن میرزین العابدین تنکابنی - ۱۳۹*.
- عبدالله بن شیخ زین العابدین حائری مازندرانی - رحمتعلیشاه - ۲۷۹، ۲۷۸.

- تنکابنی - ۱۴۱* . عبدالصمد بی بالانی اشکوری -
 عبدالحسین بن ابوالحسن، میر - ۱۴۵* .
 ۳۴۷ . عبدالصمد بن جعفر قلی بیگ
 عبدالحسین رشتی، شیخ - ۱۵۷ . اشکوری - ۱۴۵* .
 عبد الرحمن السلمی - ۱۱ . عبدالصمد سیاورسی - ۱۴۶* .
 عبد الرحمن السیوطی - ۱۱ . عبدالصمد بن علی، سید - ۳۴۱ .
 عبد الرحیم حقیقت - ۱۸۱ . عبدالصمد مؤمنی - ۱۴۶* .
 عبد الرحیم خان، امیر - ۲۴۵ ، عبد العلی بن ابوالقاسم
 ۲۴۶ . صدرالعلماء طالقانی - ۱۴۷* ،
 عبد الرحیم فصولی - ۲۴۲ . ۱۹۷ ، ۲۳۱ ، ۲۷۷ .
 عبد الرحیم بن محمد مرزدشتی - عبد العلی تنکابنی (شیرمی)
 ۱۴۱* . ۲۰۹ ، ۲۴۴ ، ۲۴۵ ، ۲۴۶ ، ۲۴۷ ،
 ۲۴۸ ، ۲۴۹ . عبد الرزاق تنکابنی - ۴۸ .
 عبد الرزاق بن عطاء الله مرشدی - عبد العظیم بن میر عطاء الله
 ۱۴۲* ، ۱۴۳ . تنکابنی - ۱۴۷* .
 عبد الرزاق لاهیجی (فیاض) - عبد الغنی بن حسین حسینی
 ۹۱* ، ۹۲ ، ۹۳ . اشکوری - ۱۴۸* .
 عبد الرسول، آخوند ملا - ۱۷۷ . عبد الغنی بن محمد علی، سید -
 ۳۴۲ . عبد الرفیع تنکابنی، ملا - ۱۴۳* .
 عبد السلام بن محمد امین عبد الفتاح تنکابنی (سراب) -
 اشکوری سلکوتی - ۱۴۳* ، ۱۴۴ . ۳۱۷ ، ۳۱۹ ، ۳۲۰ ، ۳۲۱ ، ۳۲۹ .
 عبد الصمد بن احمد، سید - عبد الفتاح بن محمد تنکابنی -
 ۳۴۱ . ۳۲۱ .
 عبد الصمد بن اسماعیل عبد کاظم تنکابنی = محمد
 خلعتبری - ۱۴۴* ، ۸ . کاظم بن عبد العلی .

- عبدالکریم تهرانی - ۲۷۴. ۳۳۹
عبدالکریم حائری یزدی - شیخ -
۳۱، ۳۷، ۴۹، ۶۶، ۸۴، ۱۰۶، ۱۴۲، ۱۴۶، ۱۶۳، ۱۷۰، ۲۱۱، ۲۳۱، ۲۴۲، ۳۰۳، ۳۱۲. ۲۷۴
عبدالکریم بن حسین - ۹۸.
عبدالکریم خان، میر - ۲۷۲. ۲۷۳
عبدالکریم رافعی - ۱۰.
عبدالکریم لاهیجی - ۱۲۲.
عبدالکریم بن محمد مرشد - ۸۸. ۱۴۹*
عبدالکریم معتمد الحکماء
تهرانی - ۲۷۴.
عبد اللطیف سامی حائری
تنکابنی - ۵، ۱۶، ۱۷، ۱۵۷، ۳۰۶*، ۳۰۷.
عبدالمطلب تنکابنی، مولی -
۱۱۷، ۱۹۶.
عبدالمطلب حسینی اشکوری -
۳۰، ۴۲.
عبدالمطلب بن عبدالمطلب بن
سید علی - ۳۳۸.
عبدالمطلب بن علی (پیر سید
علی) حسینی - ۵۲، ۳۱۱، ۳۳۸، ۳۳۳.
عبدالمطلب کاشانی، میرزا -
۲۷۴.
عبدالمطلب بن محمد تقی
حسینی، میر - ۳۱۱، ۳۴۶.
عبدالمطلب بن محمد حسین
حسینی، میر - ۳۱۱، ۳۴۶.
عبدالنبی قزوینی - ۵۰، ۵۲، ۵۴. ۲۲۲
عبدالواحد، ابا عمر - ۸۴.
عبدالواسع بن میر محمد صالح -
۳۰۰.
عبدالوهاب بن باقر، سید - ۳۴۵.
عبدالوهاب بن پیله فقیه
اشکوری - ۶۷، ۷۴، ۷۶.
عبدالوهاب زرنندی، میرزا - ۲۷۴،
۱۵۰*، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۷۸، ۲۰۱.
عبدالوهاب بن عبدالصمد
مؤمنی - ۱۴۶.
عبرت - ۱۳۱.
عدل = جلال الدین بن میرزا
جعفر خلعتبری.
عدل الملوك خلعتبری - ۱۵۰*.
عدل الملوك خلعتبری، دکتر -
۳۳.

- عدنان، سید غریفی - ۱۳.
 عزیز تنکابنی - ۱۵۹.
 العزی = تقی الدین.
 عضدالدوله دیلمی (فنا خسرو) -
 ۱۶.
 عضدالدوله ملکشاه غازی -
 ۲۷۲.
 عطاء الله حسینی تنکابنی - ۱۴۷.
 عطاء الله بن علی پلاسیدی،
 سید - ۳۳۸.
 عطاء الله بن محمد مرشدی (آقا
 بزرگ) - ۴۸، ۱۴۲، ۱۵۱، * ۱۵۲.
 عظیم بن محمد تنکابنی - ۱۵۹.
 عظیم بن هادی حسینی تنکابنی،
 سید - ۳۰۷ *.
 علاءالدین حجازی - ۲۶۸.
 علامه = ابوالفضل بن موسی.
 علامه = صمصام الدین بن
 محمود.
 علامه = علیرضا بن موسی
 (قمی).
 علامه = محمد حسن بن موسی،
 دکتر.
 علمی = علی اکبر بن میرزا محمد
 تقی.
- علوی = ابوالحسن بی نیازی،
 سید.
 علوی = داوود بن سید هادی کیا.
 علی، شیخ مولانا - ۱۶۲.
 علی، میرزا - ۲۷۲.
 علی بن ابراهیم دوهزاری -
 ۱۶۰ *.
 علی بن ابی طالب (ع) =
 امیرالمؤمنین.
 علی بن ابوطالب شیخ الاسلام -
 ۳۴۱.
 علی بن احمد اشکوری تملی -
 ۴۴، ۴۹، ۸۴، ۱۵۳ *.
 علی بن اسماعیل کشکوئی -
 ۱۵۳ *، ۱۷۳، ۲۰۴.
 علی پلاسید (پیر سید) - ۳۳۷،
 ۳۳۸.
 علی تارک محله‌ای - ۱۵۴ *.
 علی تنکابنی - ۲۵۲.
 علی تنکابنی، شیخ - ۱۵۵ *.
 علی تنکابنی، ملا - ۱۵۵ *.
 علی تنکابنی قزوینی - ۱۵۶ *.
 علی تنکابنی (هندی) - ۱۵۶ *.
 علی بن حسن تنکابنی، سید -
 ۱۵۹ *.

- علی بن حسن تنکابنی، ملا - ۱۶۰، * ۱۶۱.
- علی بن حسن حسینی اشکوری - ۱۵۷، ۴۹ *.
- علی بن حسین حسینی - ۲۸۸.
- علی حکیم، آقا - ۱۳۲، ۲۲۶ *.
- علی رودبارکی - ۱۶۱ *.
- علی زرآبادی، سید - ۳۶.
- علی بن زمان، سید - ۳۴۶.
- علی شاه بن آقا خان محلاتی - ۷۵.
- علی شمس المعالی، میر - ۲۷۴.
- علی طارمی، ملا - ۳۳۱.
- علی طباطبائی، سید (صاحب ریاض) - ۲۶، ۳۹، ۶۳، ۱۷۹، ۲۸۵.
- علی عاملی، شیخ - ۹۳.
- علی بن عبداللہ حسنی عقیقی - ۱۰۹.
- علی بن عبدالوہاب اشکوری لاهیجی - ۷۴، ۷۶، ۱۶۱ *.
- علی بن عدنان، سید - ۱۳.
- علی عدنانی، سید - ۱۳.
- علی العسکری - ۶۹.
- علی بن علی اکبر کشکوئی - ۱۵۴، * ۱۷۲.
- علی بن علیقلی - ۲۶۴.
- علی بن الامیر عمر الاکبر - ۳۰۱.
- علی فاضل قائنی نجفی، شیخ - ۱۸۷.
- علی فانی اصفہانی، سید - ۱۹، ۲۱.
- علی بن فقیہ حسن تنکابنی، مولی - ۸۶، ۸۷، ۱۶۰، * ۲۲۲.
- علی بن قاسم بن عبدالمطلب - ۳۰، ۴۲.
- علی قزوینی، سید - ۵۹، ۹۹، ۱۰۰، ۱۹۷.
- علی کاشف الغطاء، شیخ - ۶۳، ۱۵۰، ۳۲۰.
- علی بن کامہ - ۷۰.
- علی کیا ملاطی بن سید امیر کیا - ۴۱، ۱۰۸.
- علی کیا لاهیجانی، سلطان - ۵۳، ۱۱۹، ۵۵.
- علی لنگرودی - ۳۳۲.
- علی بن محمد، سید - ۳۴۵.
- علی بن محمد بن اسد اللہ اشکوری - ۱۹۲.
- علی بن محمد باقر تنکابنی - ۱۶۴ *.

- علی بن میر محمد حسین
آخوندی تنکابنی - ۱۶۵*، ۱۶۶.
- علی بن محمد حسین تنکابنی،
ملا - ۱۶۷*.
- علی بن محمد حسین تنکابنی،
سید - ۱۶۶*.
- علی بن محمد حسین حسینی -
۳۰۸*.
- علی بن محمد علی، سید - ۳۴۱.
- علی بن محمد مشایخی، میرزا -
۷۹.
- علی بن محمد میرزا طبرستانی
بلده‌ای - ۲۷، ۱۶۳*.
- علی بن محمد یمنی، سید - ۶،
۱۵۰، ۱۶۲.
- علی بن محسن مرشدی -
۱۶۲*.
- علی مدرس زنوزی - ۱۲۹.
- علی مرجانی طالقانی، آخوند ملا
- ۱۷۷، ۱۹۷، ۲۱۴.
- علی مشکینی، میرزا - ۳۶.
- علی بن معصوم حسینی
اشکوری - ۸۵.
- علی معصومی همدانی، آخوند -
۱۷۴.
- علی بن موسی الرضا (ع) - ۲۵۰.
- علی موسوی یزدی - ۱۷.
- علی آقا بن مؤمن طالقانی -
۱۶۷*.
- علی حکمی نوری، شیخ - ۱۷۷،
۳۳۱.
- علی نوری، مولی - ۹۲، ۱۱۸،
۱۲۴، ۱۲۵، ۱۷۵، ۱۹۵، ۲۱۴،
۲۳۴، ۲۹۲، ۳۴۲، ۳۴۴.
- علی نپاوندی، ملا - ۲۹۴، ۳۰۹.
- علی بن هادی (بزرگ)، سید -
۳۴۴.
- علی یوشی، فقیه - ۲۱۶.
- علی الاصغر - ۷۱.
- علی اصغرا راکی، شیخ - ۱۴۸.
- علی اصغر بهاری - ۱۶۸*،
۱۶۹.
- علی اصغر حکمت - ۱۳۸.
- علی اصغر بن حیدر یوسفی نیا -
۱۶۹*، ۲۸۹.
- علی اصغر فحول قزوینی، سید -
۲۲۷.
- علی اصغر بن حاج محمد کاظم -
۲۶۴.
- علی اصغر خان بن محمد

- ولیعخان خلعتبری - ۲۶۳.
- علیرضا (سمامی) - ۱۹.
- علی اکبر بن اسماعیل کشکوئی - ۳۵.
- علیرضا بن کربلانی قنبر اشکوری - ۱۷۳*.
- علی اکبر جلالی فر - ۹۱.
- علیرضا بن محمد اشکوری، سید - ۱۹۲.
- علی اکبر ساعد الممالک خلعتبری - ۲۲۷.
- علی رضا بن موسی علامه (قمی) ۱۷۳*، ۱۷۴.
- علی اکبر بن علی کشکوئی - ۱۷۱*، ۱۷۳.
- علی قلیخان سردار اسعد - ۲۶۲، ۲۸۰.
- علی اکبر بن علی اکبر طلوعی اشکوری - ۱۶۹*.
- علی قلیخان بن محمد ولیخان خلعتبری، (منتصر السلطنه) = امیر اسعد - ۲۳۹.
- علی مراد بن حسین سیارستاقی - ۱۷۲*.
- علی اکبر بن میرزا محمد تقی علمی - ۱۷۲*.
- علی نقی بن کربلانی تقی مشاط - ۲۹۹.
- علی اکبر بن محمد علی واعظی کشکوئی - ۱۷۳، ۶۴*.
- علی نقی بن حسین، سید - ۳۴۳.
- علی اکبر مشیر سلیمی - ۱۸۱.
- علینقی سیاورزی، سید - ۱۷۶*.
- علی اکبر میر حسینی، دکتر - ۳۱۳.
- علینقی بن محمد مجتهد سلیمانی - ۱۷۷*، ۲۲۰، ۲۷۸.
- علیخان بن ارسلان خلعتبری - ۵۷.
- عماد الدین بن میرحسین، میر - ۳۰۰.
- علیخان مدنی (شارح صحیفه)، سید - ۲۲۳.
- عمادالدین سبزواری (هدایت علی) - ۲۷۹.
- علیرضا حکیم باشی - ۲۷۵.

(ف)

- عمادالدین محمود اشکوری
 لاهیجی (قاضی) - ۱۷۸*
 عمادالشرف بن سید عباد - ۳۰۰
 عمر الاشرف - ۶۹، ۷۱
 عمراکبر بن الحسن الافطس -
 ۳۰۱
 عیسی اسدیان، حاج - ۳۰۴
 عیسی بن محمد شیخ الاسلام
 چاکی - ۲۱۱
 فاضل = ابوطیب تقی.
 فاضل = حسن بن مسیح
 شیروانی.
 فاضل = رضا بن میرزا مسیح.
 فاضل اردکانی - ۱۸۲
 فاضل سراب = محمد بن
 عبدالفتاح.
 فاضل قزوینی = خلیل بن غازی.
 فاطمه بنت سید علی یمنی - ۶۷،
 ۱۵۰، ۱۶۱
 فانی = علی اصفهانی، سید.
 فتاح تنکابنی، ملا - ۲۵۵
 فتحعلی تنکابنی - ۱۷۹*، ۱۸۰
 فتحعلی خان تنکابنی - ۵۸
 فتحعلی شاه قاجار - ۴۳، ۵۳،
 ۵۴، ۲۰۹، ۲۸۵
 فخرالدین محمد رازی - ۲۴۷،
 ۲۴۸
 فخر عادل بنت مرتضی قلیخان
 خلعتبری - ۶۸، ۱۸۰*
 فرج الله بن آقاگل محمد
 کلارستاقی تنکابنی - ۳۴، ۱۲۹

(غ)

- غازی، ملکشاہ - ۲۷۲
 غزال (خلعتبری) - ۵۷
 غضنفر بن سید علی موسوی -
 ۱۷
 غفور خلعتبری، دکتر - ۳۳
 غلامعلی اشکوری، شیخ -
 ۱۷۸*
 غلامعلی بن علیمردان شبالی -
 ۱۷۹*
 غوغا = عادل نژاد خلعتبری.
 غیائی = زین العابدین تنکابنی.

- ۱۸۱* فقیه کجوری، خاندان - ۸۷،
 فرج الله خان بن علی اکبر خان
 ۱۲۹. فقیه کلارستاق - ۱۳۱.
 ساعد الممالک خلعتبری - ۲۲۷.
 فرخ زاد - ۵۵.
 فرامرز، پهلوان - ۱۲۷.
 فربرز (خلعتبری)، دکتر - ۳۳.
 فربرز (خلعتبری) - ۱۸۲*.
 فربرز (خلعتبری) = ابوالحسن بن یحیی
 فیروزان اشکوری، امیر - ۱۸۳*.
 فیاض = عبدالرزاق لاهیجی، ملا.
 فیض قمی - ۲۲.
 فیض کاشانی، ملا محسن -
 ۹۱*، ۹۲، ۲۳۴.
 فضل الله بن حسین، سید - ۳۴۳.
 فضل الله حسینی اشکوری - ۵۱.
 فضل الله بن صدرالدین محمد
 تنکابنی - ۱۲۶، ۱۸۲*، ۱۹۸.
 فضل الله مشاخی - ۷۴.
 فضل الله نوری، شیخ - ۲۷۸.
 فضل الله بن وفا علی تنکابنی -
 ۲۷۹.
 قائم بالامر - ۲۸۸.
 قاجاریه - ۲۵، ۲۷، ۵۴، ۷۷.
 قاسم بن حسن زید - ۴۷.
 قاسم بن حسین بلده ای، ملا -
 ۱۸۳*.
 قاسم حسینی اشکوری - ۳۰،
 ۴۲.
 قاسم حسینی تنکابنی - ۳۰۱.
 قاسم مجد ابکائی - ۳۰۲.
 قاسم حسینی اشکوری = حسین، شیخ.
 قاسم حسینی اشکوری = محمد حسین،
 شیخ.
 قاسم حسینی اشکوری = محمد بن محمد
 حسن.
 قاسم حسینی اشکوری، خاندان - ۸۷،
 ۲۱۷.
 قاسم حسینی تنکابنی، مولی - ۲۲۲.

(ك)

- قاسم بيك تنكابنى - ۷۳، ۱۹۷.
- قاضى = عمادالدين محمود بن
شيخ على اشكورى.
- قاضى مردان لنگائى - ۲۶۸، *،
۲۶۹، ۲۸۹.
- قربان اشكورى - ۲۸۰.
- قزوینى = خليل بن غازى
(فاضل).
- قزوینى (عبدالنبى) - ۵۴.
- قزوینى = على تنكابنى، سيد.
- قزوینى (علامه ميرزا محمدخان)
- ۱۳۰، ۲۶۲.
- قطب الدين محمد بن شيخ على
لاهیجى اشكورى - ۶۷، ۷۴، ۷۶،
۱۵۰، ۱۶۱، ۱۷۸.
- قىمى = عليرضا بن موسى علامه.
قىمى، ميرزا (صاحب قوانين) -
۱۸۸، ۳۰۰.
- قىمى، محدث (شيخ عباس) -
۳۱۹.
- قنبر اشكورى ليماكوبرى - ۱۰۶.
- قوام الدين احمد - ۹۲.
- قوام السلطنة - ۳۰۵.
- كاشانى = محمد محسن فيض.
كاظم آقا تنكابنى - ۲۷۹.
- كاظم سادات اشكورى - ۱۸۴، *.
- كاظم شريعتمدارى، سيد - ۳۱۴.
- كاظم شيرازى، شيخ - ۳۰۷.
- كاظم بن صفى الله تنكابنى -
۱۸۵، *.
- كاظم بن مير محمد مقيم - ۳۴۰.
- كاكرودى = محمد على بن على
اكبر اشكورى.
- كاكى گيلانى، امير - ۱۸۳.
- كارگرد محله اى = سيد مرتضى.
كاكو = اردشير تنكابنى.
- كبير، شيخ = محمد بن
صدرالدين تنكابنى.
- كرباسى، حاجى - ۱۴۲، ۱۵۶،
۲۱۲، ۲۳۶.
- كربلايى شيخ نوحه خوان - ۱۷۰.
- كريم بن رحيم سمايى - ۳۰۳.
- كريم بن محمد شفيح، سيد -
۳۴۶.
- كشكوى = ابوالحسن بن
ابوالفضل واعظى.

- کشا کوئی = اسماعیل بن محمد واعظی.
- کیا = یحییٰ بن سید ہادی.
- کشا کوئی = اسماعیل بن محمد علی.
- کیائی = محمد تقی بن مسیح حکیم.
- کشا کوئی = علی بن علی اکبر.
- کیائی = مسیح.
- کیشمی = احمد بن محمد تقی.
- کیهان = شکر اللہ.
- کشا کوئی = محمد تقی، ملا.
- کشا کوئی = محمد علی، ملا.
- کلارستاقی = فرج اللہ بن اقا گل محمد تنکابنی.
- کلارستاقی = نور علی، حاج ملا.
- کلام وری = محمد کاظم بن سلیمان.
- گلپایگانی = عبد اللہ بن محمد تنکابنی.
- گلپایگانی - ۱۴۸.
- گلپایگانی = محمد بن محمد طاہر.
- گلپایگانی = ابو الحسن بن حسین اشکوری.
- گلی خانم خلعتبری - ۵۷.
- گنا بادی، ملا مظفر - ۱۹۴.
- گورچی = ابراہیم بن اسماعیل اشکوری.
- گیلانی = ابو الحسن بن حسین کلارستاقی.
- گیلانی = احمد بن فضل اللہ حسینی اشکوری.
- گیلانی = میرزا حبیب اللہ رشتی.
- گیلانی = حسین بن علی مولیٰ
- کیا ابو الحسن - ۱۰۸، ۱۰۹.
- کیا اسماعیل رودبای - ۱۸۵.
- کیا حسن - ۱۱۹.
- کیا محمد کیا الغارہ - ۲۷۲.
- کیا ملک ہزار اسبی اشکوری - ۱۸۵*.
- کیا = رکاب زن، سید.
- کیا = داوود بن سید ہادی کیا علوی.
- کیا = ہادی بن امیر.

- فقیه حسن. :
 گیلانی = شعبان دیوشلی، شیخ.
 گیلانی = مولی محمد تنکابنی.
 گیلانی = علی مراد بن حسین
 سیارستاقی.
 لنگرودی = مرتضی بن حسین.
 لیما کوبری = رضا بن کربلانی
 قنبر اشکوری.
 لواسانی = ملک شاه غازی بن
 شاهرخ.

(ل)

(م)

- لاہوتی = جواد اشکوری.
 لاہوتی = نصر اللہ اشکوری،
 شیخ.
 لاهیجی = جعفر بن قطب الدین
 محمد اشکوری.
 لاهیجی = جلال الدین بن علی
 اشکوری.
 لاهیجی = عبدالرزاق فیاض.
 لاهیجی = علی بن عبدالوہاب
 اشکوری.
 لاهیجی = علامہ حاج شیخ
 محمد مہدوی.
 لشکرکی = ہاشم، ملا.
 لبنانی = حسن بن علی.
 لبنانی = محمد حسین بن حسن.
 لنگائی = قاضی مردان.
 مازندرانی، (دو نفر) - ۲۸۷.
 مازندرانی، خاندان - ۳۲۱.
 مازندرانی = نور علی کلارستاقی.
 مانع - ۱۶۵.
 مجتبی روحانی مندج، سید -
 ۳۱۱.
 مجتبی بن علی طبرستانی، دکتر -
 ۱۸۶*.
 مجتبی قزوینی، شیخ - ۱۱۱.
 مجتهد = صادق بن حاجی آقا
 تنکابنی.
 مجتهد تنکابنی = محمد رحیم
 بن قاسم بیک خلعتبری.
 مجتهد تنکابنی = محمد بن
 سلیمان، میرزا.
 مجتهد تنکابنی = محمد صالح.

- مجتهد زاده = محمد حسن بن میرزا علی.
- مجتهد سلیمانی، خاندان - ۱۹۷.
- مجتهد سلیمانی = علینقی بن محمد.
- مجتهد سلیمانی = محمد تقی بن میرزا محمد.
- مجتهد سلیمانی = محمد بن سلیمان، میرزا.
- مجتهد سلیمانی = محمد بن موسی (آقا بزرگ).
- مجدالدین محمد بن سید تاج الدین حسین - ۳۰۰.
- مجلس اول، مولی محمد تقی - ۹۳، ۹۲.
- مجلسی دوم، علامه، مولی محمد باقر - ۴۸، ۸۶، ۱۱۷، ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۲۱، ۲۲۲، ۲۴۴، ۲۵۹، ۳۱۵، ۳۲۸، ۳۲۹.
- مجید خلعتبری، دکتر - ۳۳.
- محترم السلطنه - ۵۷.
- محدث = علی اکبر.
- محراب، ملا - ۱۱۸.
- محسن امین عاملی، سید - ۸، ۱۱، ۳۴، ۵۳، ۵۴، ۹۲.
- محسن تنکابنی، سید - ۱۸۷.*
- محسن جهانگیری - ۳۶.
- محسن خنفر، شیخ - ۱۹۶.
- محسن سلملی، ملا - ۳۰۹.*
- محسن شریعتی - ۸۴.
- محسن بن عبدالفتاح تنکابنی، مولی - ۳۲۰، ۳۲۱.
- محسن بن عبدالکریم تنکابنی، ملا ۹۸، ۱۸۷.*
- محسن بن عبدالکریم مرشد - ۱۸۸.*
- محسن مرشدی، آقا - ۸۸، ۱۴۹، ۱۶۲، ۱۸۸، ۱۸۹.*
- محسن بن میر محمد مقیم - ۳۴۰.
- محسن بن مهدی باکی هاشمی - ۳۰۹.*
- محمد آملی، ملا - ۲۷۸.
- محمد بن ابراهیم صدر المتألهین شیرازی - ۹۱.*
- محمد بن ابوجعفر، سید - ۳۴۴.
- محمد بن سید ابونصر حسین - ۳۰۱.
- محمد بن احمد حکیم باشی، میرزا - ۵۵، ۱۸۹.*
- محمد بن احمد بن منصور - ۱۶.
- محمد اردستانی، ملا - ۹۲.

- محمد استبصاری، میرزا - ۱۹۰*
 محمد تنکابنی، مولی - ۱۹۴*
 محمد تنکابنی، شیخ - ۱۹۵*
 محمد تنکابنی (گیلانی) مولی - ۱۹۵*
 محمد بن اسحق شیخ الاسلام چاکی - ۱۹۱*، ۲۸۱.
 محمد بن اسد اللہ اشکوری، سید - ۱۹۱*، ۵۹، ۱۹۱*
 محمد اشرفی - ۱۵۴*
 محمد اشکوری - ۱۰۵*
 محمد بن امیر اسعد اکرم الملك خلعتبری - ۱۹۳*
 محمد اصطهباناتی، فیض علی - ۲۷۹*
 محمد امام جماعت مسجد طهران، شیخ - ۱۹۷*
 محمد ایروانی - ۹۲*
 محمد بیدآبادی - ۹۲*
 محمد تدین، سید - ۲۹۲*
 محمد تنکابنی - ۱۰۱، ۲۱۹، ۲۳۲*
 محمد تنکابنی - ۱۹۳*
 محمد تنکابنی، سید - ۱۹۴*
 محمد تنکابنی، سید (مؤلف ایضاح الفرائد) - ۴۹، ۱۰۸، ۲۷۹، ۳۳۱*
 محمد تنکابنی جیلانی - ۵۱*
 محمد الثائر بن ابی عبداللہ - ۷۱*
 محمد جناب، ملا - ۳۲۴*
 محمد جیلانی تنکابنی - ۱۱۴*
 محمد حرزالدین، شیخ - ۶۳*
 محمد بن حسین، سید - ۳۴۳*
 محمد بن حسین، میر آقا بسمل - ۳۱۰*، ۳۱۱، ۳۲۲*
 محمد بن حسین حسینی تنکابنی - ۳۰۸*
 محمد بن حسین بن الامیر سید علی - ۳۰۱*
 محمد حسینی اشکوری - ۴۲*
 محمد حسینی تنکابنی - ۱۵۹، ۳۳۳*
 محمد حکیم (بن احمد حسینی تنکابنی) - ۱۸۹*
 محمد حکیم باشی، میرزا - ۵۴، ۲۷۵*
 محمد حکیم کوکیج، میرزا - ۲۷۴*
 محمد خاتم الانبیاء، حضرت، (صلوات اللہ علیہ وآلہ) -

- ۱۵۲، ۲۴۹، ۲۵۰، ۳۰۷، ۳۱۷، محمد الشاعر المحدث - ۶۹.
 ۳۱۸. محمد شاه قاجار - ۸۰.
 محمد خان (دیلمی) - ۱۷.
 محمد خان قاجار، آغا - ۷، ۵۴،
 ۵۵، ۷۲، ۱۲۰، ۲۷۶، ۲۷۷.
 محمد بن خلف وکیع - ۱۱. * ۳۱۴ -
 محمد خلیقی، میرزا - ۱۹۵ *،
 ۱۹۶. محمد خوانساری - ۱۹۴.
 محمد داوری، شیخ - ۱۷۰.
 محمد رازی، شیخ - ۱۷، ۲۷۹،
 ۳۱۵. محمد رشتی، سید - ۲۴۱.
 محمد بن رضی، سید - ۲۴۳.
 محمد روحانی قمی، سید -
 ۲۲۸، ۲۳۳. محمد سلطان المتکلمین - ۳۴.
 محمد بن سلیمان تنکابنی
 (صاحب قصص العلماء) - ۲۶، ۲۹،
 ۳۱، ۳۶، ۳۸، ۶۱، ۷۳، ۱۱۷، ۱۲۴،
 ۱۲۸، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۶۶، ۱۷۲،
 ۱۹۶ *، ۲۱۷، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۱،
 ۲۲۶، ۲۳۱، ۲۷۴، ۲۷۶، ۲۷۷،
 ۳۱۳، ۳۳۷.
 محمد بن شیخ علی اشکوری
 (قطب الدین) - ۲۰۱ *.
 محمد سماوی حائری (مؤلف
 کتاب) - ۱۶، ۲۱، ۳۰۶.
 محمد بن صدرالدین، شیخ کبیر -
 ۱۲۳، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۴۱، ۱۹۷ *،
 ۱۹۸، ۱۹۹.
 محمد طباطبائی، سید مجاهد
 (صاحب مناهل) - ۱۷، ۲۷، ۳۹،
 ۱۲۴، ۱۷۹، ۱۹۵، ۱۹۸، ۲۳۴،
 ۲۸۵.
 محمد عاملی - ۹۳.
 محمد بن عبدالصمد شیخ
 الاسلام - ۳۴۱.
 محمد بن عبدالله زهری، دکتر -
 ۱۹۹ *.
 محمد بن عبدالفتاح تنکابنی،
 فاضل سراب - ۸۶، ۲۰۹، ۲۲۳،
 ۲۲۴، ۲۵۹، ۳۱۵ *، ۳۱۶، ۳۱۷،
 ۳۱۸، ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۱، ۳۲۸،
 ۳۲۹، ۳۳۰.
 محمد بن شیخ علی اشکوری
 (قطب الدین) - ۲۰۱ *.
 محمد بن علی دوهزاری (طیب)

- ۲۰۳* محمد بن محمد صادق وحید
 محمد بن شیخ علی الشریف
 تنکابنی - ۳۱۰، ۳۲۲*، ۳۲۳.
 اللاهیجی (بهاء الدین) - ۲۰۲.
 محمد بن میر علی معصومی
 عبدالواسع - ۳۰۰، ۳۰۱.
 اشکوری - ۲۰۲.
 محمد بن محمد بن علی اکبر واعظ
 محمد بن میر علی حسینی
 تنکابنی، سید - ۲۰۸*.
 کشکوئی (سلطان الواعظین) - ۲۷،
 ۳۵، ۶۴، ۱۷۲، ۲۰۳*، ۲۰۴.
 محمد غزالی، امام - ۲۰۲.
 محمد بن فضل اللہ حسینی
 اشکوری، سید - ۲۰۴*.
 محمد فاسانی (کاشانی)، میرزا -
 تنکابنی - ۲۰۹*.
 ۲۷۴.
 محمد بن کاظم اشکوری
 محمد بن محسن مرشد - ۴۸،
 ۵۱، ۸۸، ۲۰۵*، ۳۳۹.
 کاگردی - ۲۰۵*.
 محمد کلارستاقی - ۲۸۶.
 محمد بن میر علی معصومی
 اشکوری - ۲۰۲*.
 محمد متولی مشهد، میر سید -
 مجتهد سلیمانی - ۲۱۰*.
 ۲۵۴.
 محمد بن محمد باقر مختاری
 محمد بن مهدی کیا، سید - ۲۸۷.
 محمد مهدوی لاهیجی (علامه) -
 ۷، ۱۳، ۱۴، ۴۷، ۵۵، ۷۷، ۷۸، ۹۲،
 ۱۰۸، ۱۵۸، ۱۷۰، ۱۸۳، ۱۸۵،
 ۲۰۷، ۲۶۸، ۲۶۹، ۲۸۷.
 محمد متولی مشهد، میر سید -
 محمد میرزا طبرستانی - ۱۶۳.
 ۳۴۶.

- محمد بن نبی شیخ الاسلامی
چاکی - ۲۱۱*.
- محمد بن نمازی - ۱۳۶.
- محمد بن نورالدین خلعتبری -
۲۱۱*.
- محمد بن نور علی تنکابنی -
۲۱۲*.
- محمد واصف، شیخ - ۳۳۳.
- محمد بن هادی حسینی
میاندھی - ۳۲۳*.
- محمد بن هارون بن محمد - ۴۷.
- محمد همدانی - ۲۴۲.
- محمد یمنی، سید - ۶۷.
- محمد ابراهیم حبیبی، شیخ -
۲۱۲*، ۲۱۳.
- محمد ابراهیم کلباسی - ۱۹۶،
۲۸۵.
- محمد اشرف بن عبدالحسب
علوی حسینی - ۳۱۵.
- محمد اشرف بن محمد
صدرالدین - ۹۵.
- محمد امین اشکوری سلکوتی
گیلانی - ۱۴۳.
- محمد امین حسینی تنکابنی -
۴۳.
- محمد امین بن محمد حسین طوسی - ۳۲۴*.
- محمد باقر بن ابراهیم حکیم
رانکوهی - ۲۱۳*.
- محمد باقر الفت اصفهانی - ۳۲۸.
- محمد باقر تنکابنی - ۲۴۰، ۲۶۴.
- محمد باقر بن جعفر معصومی
اشکوری - ۲۱۳*.
- محمد باقر داماد، میر - ۲۰۱.
- محمد باقر شفتی، سید - ۱۹۶.
- محمد باقر صدر، سید - ۱۹.
- محمد باقر بن میرزا محمد
شریعتمدار - ۲۱۴*.
- محمد باقر بن محمد تقی - ۲۴۴.
- محمد باقر بن محمد علی
معصومی اشکوری - ۲۱۵*.
- محمد باقر مختاری نائینی - ۲۳۷.
- محمد باقر مصطفوی کاشانی -
۱۸.
- محمد تقی اشراقی - ۲۴۲.
- محمد تقی اشکوری - ۱۰۸.
- محمد تقی اصفهانی - ۲۴۲.
- محمد تقی اصفهانی، شیخ
(صاحب حاشیه) - ۱۸۸.
- محمد تقی بافقی - ۱۶۳.
- محمد تقی تنکابنی - ۸۹، ۲۱۵.
- محمد امین محبی - ۱۰.

- محمد تقی تنکابنی - ۲۱۵*
محمد تقی بن جعفر حسینی
معصومی اشکوری - ۲۱۶*، ۲۰۳
محمد تقی خوانساری، سید -
۳۷، ۲۳۱، ۲۴۲، ۳۰۳
محمد تقی بن عبدالمطلب، سید
- ۳۱۱، ۳۴۶
محمد تقی بن فقیه علی یوشی -
۲۱۶*
محمد تقی فزوینی برغانی - ۴۸
محمد تقی کشکوئی، ملا -
۲۱۷*
محمد تقی گرگانی بزرگ - ۱۲۲
محمد تقی بن میرزا محمد
مجتهد سلیمانی (پیشنماز) - ۱۷۲،
۲۱۷*
محمد تقی بن محمد صالح
حکیم، میرزا - ۲۱۸*، ۲۳۵
محمد تقی بن مسیح کیائی
حکیم - ۲۱۸*
محمد تقی نوری - ۱۹۵، ۲۰۷،
۲۰۸
محمد جعفر استرآبادی - ۱۹۶
محمد جعفر امام شوشتری -
۱۵۸
محمد جعفر تنکابنی - ۲۲۵*
محمد جعفر حسینی اشکوری -
۹۹، ۱۹۱
محمد جعفر حسینی اشکوری
رانکوئی - ۵۹
محمد جعفر شریف سبزواری -
۳۱۶
محمد جعفر کمرهئی شیخ
الاسلام - ۳۱۹
محمد جعفر بن محمد تنکابنی -
۲۱۹*
محمد جعفر موسوی تنکابنی -
۲۵۶
محمد جواد حسینی تنکابنی -
۳۰۱
محمد حسن تنکابنی، میرزا -
۲۱۹*
محمد حسن تنکابنی (بنو اعمام
صاحب قصص) - ۱۹۷
محمد حسن شریعت سنگلجی،
شیخ - ۲۹۲
محمد حسن، شیخ (صاحب
جواهر) - ۱۴۲، ۱۵۲، ۱۹۶
محمد حسن بن میرزا علی نقی
مجتهدزاده - ۲۲۰*
محمد حسن لنگرودی، سید -
۳۳۲

- محمد حسن بن محمد شفیع تنکابنی - ۲۲۰.
- محمد حسن بن موسی علامه، دکتر - ۲۲۱.*
- محمد حسین آخوندی تنکابنی - ۲۶، ۳۱، ۳۸.
- محمد حسین اشکوری - ۳۰، ۳۰۳.
- محمد حسین گورانی - ۱۴۸.
- محمد حسین لنگرودی، سید - ۳۳۲.
- محمد حسین بن محمد رضا تنکابنی - ۲۲۶.*
- محمد حسین بن میر محمد رضا حسینی - ۳۰۰.
- محمد حسین بن محمد رضا خاتون آبادی - ۳۳۰.
- محمد حسین بن ملا محمد صالح صالحی - ۳۲۱، ۳۲۰.
- محمد حسین مهدوی - ۱۴.
- محمد رحیم بن قاسم بیک خلعتبری (مجتهد تنکابنی) - ۲۵، ۶۴، ۷۳، ۱۹۷، ۲۲۶.*، ۲۹۶.
- محمد رحیم بن محمد جعفر شریف سبزواری - ۳۱۶.
- محمد رضا آدینه‌وند (لُر) - ۳۵.
- محمد رضا اعمی - ۲۴۱.
- محمد حسن بن محمد شفیع تنکابنی - ۲۲۰.
- محمد حسن بن موسی علامه، دکتر - ۲۲۱.*
- محمد حسین آخوندی تنکابنی - ۲۶، ۳۱، ۳۸.
- محمد حسین اشکوری - ۳۰، ۳۰۳.
- محمد حسین گورانی - ۱۴۸.
- محمد حسین لنگرودی، سید - ۳۳۲.
- محمد حسین بن محمد رضا تنکابنی - ۲۲۶.*
- محمد حسین بن میر محمد رضا حسینی - ۳۰۰.
- محمد حسین بن محمد رضا خاتون آبادی - ۳۳۰.
- محمد حسین بن ملا محمد صالح صالحی - ۳۲۱، ۳۲۰.
- محمد حسین مهدوی - ۱۴.
- محمد رحیم بن قاسم بیک خلعتبری (مجتهد تنکابنی) - ۲۵، ۶۴، ۷۳، ۱۹۷، ۲۲۶.*، ۲۹۶.
- محمد رحیم بن محمد جعفر شریف سبزواری - ۳۱۶.
- محمد رضا آدینه‌وند (لُر) - ۳۵.
- محمد رضا اعمی - ۲۴۱.
- محمد حسن بن محمد شفیع تنکابنی - ۲۲۰.
- محمد حسن بن موسی علامه، دکتر - ۲۲۱.*
- محمد حسین آخوندی تنکابنی - ۲۶، ۳۱، ۳۸.
- محمد حسین اشکوری - ۳۰، ۳۰۳.
- محمد حسین گورانی - ۱۴۸.
- محمد حسین لنگرودی، سید - ۳۳۲.
- محمد حسین بن محمد رضا تنکابنی - ۲۲۶.*
- محمد حسین بن میر محمد رضا حسینی - ۳۰۰.
- محمد حسین بن محمد رضا خاتون آبادی - ۳۳۰.
- محمد حسین بن ملا محمد صالح صالحی - ۳۲۱، ۳۲۰.
- محمد حسین مهدوی - ۱۴.
- محمد رحیم بن قاسم بیک خلعتبری (مجتهد تنکابنی) - ۲۵، ۶۴، ۷۳، ۱۹۷، ۲۲۶.*، ۲۹۶.
- محمد رحیم بن محمد جعفر شریف سبزواری - ۳۱۶.
- محمد رضا آدینه‌وند (لُر) - ۳۵.
- محمد رضا اعمی - ۲۴۱.